

ELIA SYSTEM OPERATOR

WERKINGSREGELS VOOR DE STRATEGISCHE RESERVE

**Volgens de beslissing van de CREG (b)150312-cdc-1430
van 12 maart 2015**

Van toepassing vanaf 1 november 2015

**Overeenkomstig artikel 7 septies van de wet van 29 april
1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt**

Inhoudstafel

1	Inleiding.....	4
2	Definities	5
	2.1 Algemene definities en afkortingen	5
	2.2 Gebruikte symbolen	10
3	Inleiding.....	11
4	Inwerkingtreding en duur.....	13
5	Reservatie van het strategisch reservevermogen	13
	5.1 Aanbestedingsprocedure	13
	5.2 Reservatie van vermogen voor SGR.....	13
	5.2.1 Voorwaarden met betrekking tot de offertes.....	14
	5.2.2 Selectie van de SGR offertes met het oog op de gunning van contracten...15	
	5.2.3 Activatievoorwaarden:	15
	5.2.4 Vergoeding.....	15
	5.2.5 Controle en penaliteit	15
	5.2.6 Tests	17
	5.3 Reservatie van vermogen voor SDR.....	18
	5.3.1 Voorwaarden met betrekking tot de offertes.....	18
	5.3.2 Vraagreductiemodaliteiten.....	20
	5.3.3 Activatievoorwaarden	20
	5.3.4 Selectie van de SDR offertes met het oog op de gunning van contracten...21	
	5.3.5 Vergoeding.....	21
	5.3.6 Tests	22
	5.4 Techno-economische combinatie van de offertes	22
6	Activatie van strategisch reservevermogen	26
	6.1 Algemeen	26
	6.2 Activatie van de strategische reserve SGR.....	26
	6.2.1 Nominaties.....	26
	6.2.2 Kenmerken van een activatie.....	27
	6.2.3 Vergoeding.....	29
	6.2.4 Controle en penaliteit	30
	6.3 Activatie van strategisch reservevermogen SDR.....	31
	6.3.1 Baseline en Vermogen dat beschikbaar is voor activatie.....	31
	6.3.2 Kenmerken van een activatie.....	32
	6.3.3 Vergoeding.....	32
	6.3.4 Controle en penaliteit	33
	6.4 Operationele procedure vanaf de vaststelling van het risico op Structureel Tekort tot aan de activatie van de strategische reserve	34
	6.4.1 Detectie van het risico op een Structureel Tekort via een economisch criterium/Economic Trigger	34
	6.4.2 Detectie van het risico op een Structureel Tekort via een technisch criterium/Technical Trigger	35
	6.4.3 Verschillende fases in de activatie van een SR-eenheid	37
	6.4.4 Activatieprocedure op D-1 en D	38
	6.5 Technisch-economische selectie van de strategische reserve-eenhe(i)d(en) voor activatie	38
	6.6 Impact op het SI en het NRV	39
	6.7 Impact op de onevenwichtsprijzen	40
	6.7.1 Inleiding	40
	6.7.2 Regels van toepassing voor de bepaling van bijkomende stimulansen toegepast op het onevenwichtstarief.....	40
7	Transparantie / Informatie aan de markt.....	42
	7.1 Gegevens over de injectie van energie in de regelzone door Eenheden van de strategische reserve.....	42

7.2 Algemene informatie over de werking van de strategische reserve	42
8 Monitoring.....	43
Bijlage: Equivalentiefactor toegepast voor SDR.....	44

In dit document worden de Werkingsregels vastgelegd voor de strategische reserve overeenkomstig artikel 7 septies, § 1 en 2, van de Elektriciteitswet van 29 april 1999, gewijzigd door de wet van 26 maart 2014 betreffende de inrichting van een mechanisme van strategische reserve (hierna "Elektriciteitswet" genoemd).

Het mechanisme maakt deel uit van de maatregelen waarmee de federale minister van Energie (hierna "de Minister" genoemd) vanaf 2014 een systeem wil invoeren in de Elektriciteitswet om een bepaald niveau van bevoorradingszekerheid te verzekeren tijdens de Winterperiode.

Dit document legt de werkingsregels vast voor de strategische reserve die ter goedkeuring zijn voorgelegd aan de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (hierna "CREG" genoemd) voor de strategische reserve betreffende de Winterperiode die begint op 1 november 2015.

In deze werkingsregels gaat het vooral om de indicatoren die worden aangewend om een tekortsituatie vast te stellen alsook de principes voor de activatie van de strategische reserve door de netbeheerder.

Gezien de relatief korte wettelijk voorziene termijnen tussen de instructie van de Minister aan ELIA om de strategische reserve aan te leggen en de operationele toepassing ervan op 1 november van de betrokken Winterperiode, evenals het aantal ontwikkelingen die nodig zijn om dit nog recente mechanisme te laten evolueren, zal ELIA al het mogelijke doen om de informaticatools tegen deze datum aan te passen. Indien desondanks een vertraging in de implementatie leidt tot het uitstellen van de toepassing van bepaalde principes die in deze regels beschreven zijn, zal ELIA de regulator en de markt op de hoogte stellen van dit gegeven, de impact die het heeft en de voorlopige oplossingen.

2.1 Algemene definities en afkortingen

Activatie: de vraag van ELIA aan een SR-eenheid en de acties te ondernemen door deze SR-eenheid met het oog op de injectie van elektriciteit in het net of het verminderen van een afname, zoals beschreven in §6.2.2 voor de SGR en §6.3.2 voor de SDR.

Activatiekost [€]: kosten voor een activatie van een bepaald gereserveerd vermogen gedurende een bepaalde periode, overeenstemmend met het totale vergoede bedrag voor die activatie. Het is de som van de forfaitaire kosten gekoppeld aan de activatie (warm-up kost, verlengingskost indien van toepassing) en het product van de Activatieprijs [€/MW/h] en de geactiveerde energie gedurende deze periode.

Activatieprijs: eenheidsprijs per geactiveerde MWh als gevolg van een activatie van een SGR- of SDR-eenheid.

ARP of Toegangsverantwoordelijke: elke fysieke persoon of rechtspersoon die opgesomd wordt in het register van toegangsverantwoordelijken in overeenstemming met het Technisch Reglement voor het beheer van het transmissienet en zoals gedefinieerd in het Toegangscontract¹, waarnaar soms ook verwezen wordt in de Technische Reglementen voor Distributie, Lokale en Regionale Transmissie met de term "evenwichtsverantwoordelijke".

Balancingmiddelen: geheel van energie-evenwichtsdiensten gebruikt door de netbeheerder om het evenwicht in de Belgische regelzone te behouden en te herstellen overeenkomstig de Balancingregels.

Balancingregels: werkingsregels van de markt voor het compenseren van kwartuurnevenwichten bepaald overeenkomstig artikel 159, § 1 van het Koninklijk besluit van 19 december 2002

Balancingreserves: geheel van energie-evenwichtsdiensten gereserveerd door ELIA dat de secundaire en tertiaire reserve omvat (inclusief de tertiaire productiereserve, de diensten voor profielaanpassing, de tertiaire reserve op basis van onderbreekbare afnames en hulp van andere TNB's).

Baseline: geheel van waarden dat het verondersteld elektrisch vermogen weergeeft (kwartuurgemiddelde), dit wil zeggen wat zou worden afgenomen door de geactiveerde SDR-eenheid indien er geen activatie was. Deze waarden worden geschat volgens de methodologie beschreven in § 6.3.1, gebruikt bij een SDR-activatie en in het bijzonder tijdens de periode van de effectieve levering om het gereduceerde volume door de SDR-eenheid te bepalen.

Belgische regelzone : zie "Regelzone"

Belpex of BPX: Belgische elektriciteitsbeurs, meer bepaald de beheerder van een markt waar energieblokken verhandeld worden, zoals erkend door het Ministerieel Besluit van 11/1/2006 en gereguleerd door het Marktreglement van Belpex.

- **DA:** Day-Ahead i.e. D-1 voor dag D
- **ID:** Intra-Day i.e. binnen dezelfde dag
- **Belpex DAM:** "Day Ahead Marktsegment", zoals bepaald in artikel 1, 9° van het Marktreglement van Belpex

¹ Contract goedgekeurd door de CREG en beschikbaar op: <http://www.elia.be/nl/producten> en diensten/toegang/toegangscontract

- **Belpex SRM:** "Strategisch Reserve Marktsegment", zoals bepaald in het Marktreglement van Belpex.
- **Order:** Een order voor afname of voor levering zoals bepaald in artikel 1, 52°.
- **Leveringsorder:** een bindend bod om elektriciteit te leveren, onderworpen aan het uitwisselingsplatform zoals bepaald in artikel 1, 36° van het Marktreglement van Belpex.
- **Afnameorder:** een bindend bod om elektriciteit af te nemen, onderworpen aan het uitwisselingsplatform zoals bepaald in artikel 1, 2° van het Marktreglement van Belpex.
- **Maximale Orderprijs Belpex DAM:** maximum orderprijs zoals bepaald in artikel 31.2 van het Marktreglement van Belpex in verband met het segment Belpex DAM.
- **Beperkte order:** order voor Afname of Levering op Belpex zoals bepaald in artikel 31.5.1 van het Marktreglement van Belpex.

Beschikbare Pmax of "Pmax_Available": de maximale kwatuurvermogenswaarde die de SGR-centrale kan injecteren in het net gedurende een bepaald kwartier, rekening houdend met de technische, operationele, meteorologische of andere door de SGR-leverancier gekende beperkingen op het moment waarop hij deze waarde doorgeeft aan ELIA.

Beschikbare Pmin of "Pmin_Available": de minimale kwatuurvermogenswaarde die de SGR-centrale kan injecteren in het net gedurende een bepaald kwartier, rekening houdend met de technische, operationele, meteorologische of andere door de SGR-leverancier gekende beperkingen op het moment waarop hij deze waarde doorgeeft aan ELIA.

"CDS": 'closed distribution system' of Gesloten Distributienet, volgens de definitie in het Toegangscontract van ELIA².

CDS-toegangspunt: het toegangspunt tot het Gesloten Distributienet van een Gebruiker van het Gesloten Distributienet, zoals gedefinieerd in het Toegangscontract van ELIA².

CIPU: Contract voor Coördinatie van Productie-Eenheden.

DGE "Algemene Directie Energie": de Algemene Directie Energie van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie zoals bepaald in artikel 2, 27° van de Elektriciteitswet

Distributienet: het elektriciteitsdistributienet waarop de Distributienetbeheerder het eigendomsrecht of tenminste het gebruiks- of exploitatierecht heeft, en waarvoor hij een vergunning als Distributienetbeheerder heeft verkregen van de Gewestelijke Regulator of de bevoegde regionale overheden.

Elektriciteitswet: de Elektriciteitswet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, zoals van tijd tot tijd gewijzigd.

ELIA: Elia System Operator S.A.

ELIA-Net: het elektriciteitstransportnet waarop ELIA het eigendomsrecht of ten minste het gebruiks- of exploitatierecht heeft inclusief het plaatselijk vervoersnet in Vlaanderen, het lokale transmissienet in Wallonië en het gewestelijk transmissienet in Brussel, waarvoor ELIA is aangeduid als netbeheerder.

Gecontracteerd SGR-vermogen: de hoeveelheid SGR (uitgedrukt in MW) gecontracteerd door ELIA bij de SGR-leverancier op een SGR-centrale die overeenstemt met de productiecapaciteit uitgedrukt in MW die de SGR-leverancier beschikbaar moet houden voor ELIA vanop deze SGR-centrale.

² Contract goedgekeurd door de CREG en beschikbaar op: <http://www.elia.be/nl/producten> en diensten/toegang/toegangscontract

Het Gecontracteerd SGR-vermogen is kleiner dan of gelijk aan de technische Pmax van deze SGR-centrale.

Hoofdmeting: meting voor de elektrische energie geassocieerd aan het Toegangspunt zoals bepaald door ELIA, of de Distributienetbeheerder voor het Distributienet, met het oog op de facturatie binnen het kader van diens opdrachten en door middel van een of meerdere door die beheerder geïnstalleerde meter(s) (bijgevolg Hoofdmeters genoemd).

Incremental Bid: bod door een producent gedaan aan ELIA voor een opregeling, tegen de voorwaarden beschreven in het CIPU-contract die voorzien dat de producent zich op vraag van ELIA ertoe verbindt het vermogen dat door de eenheid in kwestie wordt geproduceerd te vermeerderen.

Kritieke uren: uren die lopen tussen 09:00-13:00u en 17:00-21:00u tijdens werkdagen van een Winterperiode behalve tijdens de in België van overheidswege vastgestelde Kerstschoolvakantie;

Leveringspunt: punt in het elektriciteitsnet vanaf waar de SDR-dienst wordt geleverd, gekoppeld aan de meter(s) waardoor ELIA de levering van de SDR-dienst kan controleren en meten zoals beschreven in § 5.3.1.

"LOLE": Loss Of Load Expectation, een statistische berekening waarmee het voorziene aantal uren bepaald wordt waarin de belasting niet gedekt kan worden door het geheel aan productiemiddelen ter beschikking van het Belgische elektriciteitsnet, rekening houdend met de interconnecties, voor een statistisch normaal jaar, zoals bepaald in artikel 2, 59° van de Elektriciteitswet.

Minimum Offtake: term uit het contract voor primaire reserve op basis van belastingen (R1Load) die het verbruiksniveau aangeeft waaronder de leverancier van R1Load de levering van de dienst niet kan verzekeren, zoals bepaald in artikel 3.2.2 van het R1Load-contract.

Minister: de federale minister die bevoegd is voor Energie.

Non-kritieke uren: alle uren die geen kritieke uren zijn.

Procedure voor Aanleg van de strategische reserve of "Procedure voor Aanleg": Procedure voor aanleg van de strategische reserve opgesteld door ELIA na raadpleging van de netgebruikers, de CREG en de DGE en gepubliceerd op de website van ELIA overeenkomstig artikel 7 quinquies § 1 en § 6 van de Elektriciteitswet.

Productie-Eenheid: de alternator van een fysieke eenheid die elektriciteit produceert of absorbeert (in het geval van pompcapaciteiten).

Regelzone: de zone waarbinnen de netbeheerder het permanent evenwicht tussen de vraag en het aanbod van elektriciteit controleert, rekening houdend met de uitwisselingen van actief vermogen tussen de regelzones.

Belgische regelzone: zone waarvoor ELIA is aangeduid als netbeheerder conform de wet van 29 april 1999 ;

Reservatiekost [€] kosten voor een bepaalde periode en een bepaald gereserveerd vermogen [MW], overeenstemmend met het totale vergoede bedrag voor dat vermogen tijdens die periode. Het is het product van de Reservatieprijs voor het vermogen [€/MW/h], het vermogen [MW] en de periode [h].

Reservatieprijs: reservatieprijs per MW en per uur, gevraagd door de Kandidaat om ofwel de SGR service te leveren via (een) bepaalde Productiecentrale(s) in een bepaalde configuratie, ofwel de SDR service te leveren voor een bepaald portfolio van Leveringspunten. De Reservatieprijs wordt enkel betaald gedurende de Winterperiode en mag geen

geanticiepeerde Activatieprijs bevatten, noch Reservatiekosten van een eventuele Black-Start service.

SDR: strategische reserve door een reductie van het vermogen aan de Vraagzijde zoals bedoeld in artikel 7 quinquies § 2, 1° van de Elektriciteitswet. Men maakt een onderscheid zoals nauwkeurig bepaald in §5.2.3:

- **SDR DROP BY:** SDR waarbij de SDR leverancier er zich toe verbindt om, bij activatie, zijn afname te verminderen met een contractueel vastgelegd SDR Referentievermogen
- **SDR DROP TO:** SDR waarbij de SDR leverancier er zich toe verbindt om, bij activatie, zijn afname te verminderen tot een contractueel vastgelegde Total Scheduling Limit.

SDR-eenheid of SDR-centrale: een combinatie (aggregatie) van elektrische installaties bestaande uit afnames in Leveringspunten waarmee de totale afname (elektriciteitsverbruik) van de SDR-eenheid kan worden verminderd door middel van het stopzetten, wijzigen of vertragen van de elektriciteitsverbruiksprocessen van deze afnames in de Leveringspunten, zonder beroep te doen op een verhoging van de elektriciteitsproductie, en waarvoor een SDR-contract is afgesloten tussen ELIA en de SDR-leverancier voor de betrokken SDR-eenheid.

SGR: strategische reserve geleverd door Productie-eenheden zoals bedoeld in artikel 7 quinquies § 2, 2° tot 4° lid van de Elektriciteitswet.

SGR-Productiecentrale: een combinatie van (of een enkele) Productie-Eenhe(i)d(en) die een of meerdere generator(s) voor de productie van elektriciteit omvat die elektriciteit kan produceren onafhankelijk van andere Productie-Eenhe(i)d(en) of productiecentrale(s) die nog in de markt zijn en waarvoor een SGR-Contract werd afgesloten tussen ELIA en de SGR-Leverancier.

Strategische reserve-eenheid of SR-eenheid: term die verwijst naar een SGR-centrale of SDR-eenheid.

Structureel (Zone)Tekort: situatie waarin het totale verbruiksniveau in de Belgische regelzone niet gedekt kan worden door de beschikbare productiecapaciteit in deze regelzone, zonder de Balancingreserves, rekening houdend met invoermogelijkheden en de beschikbare energie op de markt.

Submetering: meting van het elektriciteitsverbruik van uitrusting(en) of processen binnen een site, uitgevoerd vanaf een meter of een geheel van meters (en bijgevolg Submeters genoemd) achter een Hoofdmeter, gebruikt voor meting van de geleverde (SDR-)dienst en om de dienst die wordt geleverd te laten beantwoorden aan de voorwaarden beschreven in de Procedure voor Aanleg.

Target: vermogensniveau dat de afname van een SDR-eenheid zou moeten bereiken gedurende de periode van Effectieve Levering van een activatie. Dit niveau is vastgelegd in geval van SDR DROP TO, en variabel in geval van SDR DROP BY zoals beschreven in §5.3.2.

Technische Pmax : een unieke waarde (uitgedrukt in MW) die overeenstemt met het maximumvermogen dat technisch kan worden ontwikkeld door de SGR-centrale, waarvan de waarde is geleverd door de fabrikant en meer specifiek bij 15°C.

Technische Pmin: een unieke waarde (uitgedrukt in MW) die overeenstemt met het minimumvermogen dat technisch kan worden ontwikkeld door de SGR-centrale, waarvan de waarde is geleverd door de fabrikant.

Technisch reglement: het technisch reglement voor het beheer van het elektriciteitsnet (transmissienet, lokaal en regionaal transmissienet of distributienet) en de toegang ertoe. Bijvoorbeeld het Federaal of Transmissie Technisch Reglement verwijzend naar het Koninklijk Besluit van 19

december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van een elektriciteitsnet en de toegang ertoe.

Toegangscontract: het contract (of equivalent) afgesloten tussen ELIA (of de Distributienetbeheerder) en de toegangshouder van het Transmissienet (respectievelijk Distributienet), in overeenstemming met het toepasselijke Technisch Reglement dat de voorwaarden vermeldt voor het toekennen van toegang tot het Transmissienet (respectievelijk Distributienet) voor het betreffende Toegangspunt.

Toegangspunt: injectie- of afnamepunt van het transmissie- of distributienet zoals gedefinieerd in de betreffende toegangscontracten.

Total Shedding Limit of SL: het vermogensniveau tot hetwelk de leverancier van reserve zich verbindt om het totale verbruik van zijn Leveringspunt(en) (of Toegangspunt(en) voor ICH) te laten dalen in geval van activatie. We onderscheiden:

- de **SL_{ICH}** uit het contract voor tertiaire reserve door onderbreekbare belastingen
- de **SL_{SDR}** uit het SDR DROP TO-contract

Total Unsheddable Margin [UM_{SDR}]: minimum hoeveelheid van netto actief vermogen waaronder de Afname in het (de) leveringspunt(en) (of de geaggregeerde pool waartoe het behoort) niet kan dalen in geval van activatie. Het is gedefinieerd in geval van SDR DROP-BY.

Winterperiode: de periode van 1/11 van een gegeven jaar tot 31/03 van het daaropvolgende jaar, zoals bepaald in artikel 2, 51° van de Elektriciteitswet. In het vervolg van het document betekent de term "Winterperiode Y - Y+1" de Winterperiode lopende vanaf 1/11 van het jaar Y tot 31/03 van het jaar Y+1.

2.2 Gebruikte symbolen

ACE= Area Control Error, gelijk aan het ogenblikkelijke verschil tussen de referentiewaarden ("programma's") en de reële waarden ("metingen") van de uitgewisselde vermogens van de Belgische regelzone, rekening houdend met het effect van de frequentieafwijking en met de uitgewisselde vermogens met andere TSO's via IGCC-netting.

BAV_j = brutovolume voor afregeling, met andere woorden de som van de energievolumes die door ELIA voor afregeling worden geactiveerd tijdens het kwartier (j), met inbegrip van het volume geëxporteerde energie in het kader van de IGCC-netting.

BOV_j = brutovolume voor opregeling, met andere woorden de som van de energievolumes die door ELIA voor opregeling worden geactiveerd tijdens het kwartier (j), met inbegrip van het volume geïmporteerde energie in het kader van de IGCC-netting.

SRV_j = geactiveerde volume strategische reserve, i.e. de som van de door ELIA geactiveerde energievolumes bij SR-eenheden tijdens kwartier (j).

SRV_{BPXj} = volume strategische reserve geleverd door ELIA aan de operator Belpex tijdens kwartier (j).

SRV_{BCAj} = volume strategische reserve geïnjecteerd in de Belgische regelzone tijdens kwartier (j).

HUP_j = de marginale prijs van de activaties voor opregeling tijdens het kwartier (j) die wordt gevormd op basis van de hoogste eenheidsprijs voor opregeling die wordt geactiveerd om de zone in evenwicht te houden.

LDP_j = de marginale prijs van de activaties voor afregeling tijdens het kwartier (j) die wordt gevormd op basis van de laagste eenheidsprijs voor afregeling die wordt geactiveerd om de zone in evenwicht te houden.

NRV_j = het nettoregelvolume tijdens kwartier (j).

SI_j = het onevenwicht van het systeem berekend voor kwartier (j), gelijk aan het verschil tussen de area control error (ACE) en het nettoregelvolume (NRV) voor dit kwartier.

POS_j = tarief van toepassing op een positief onevenwicht tijdens kwartier (j).

NEG_j = tarief van toepassing op een negatief onevenwicht tijdens kwartier (j).

Rref= gecontracteerd vermogen in MW voor een SDR-eenheid.

Pmes= totale afname van een SDR-eenheid gemeten op kwartierbasis zoals gedefinieerd in het SDR-contract.

3 Inleiding

De strategische reserve wordt aangelegd om bij te dragen aan het verzekeren van een bepaald niveau van bevoorradingszekerheid in de Belgische regelzone nu de markt aangeeft dat zij de intentie heeft om productiecapaciteit op te geven die nodig is voor het behoud van een toereikend niveau van bevoorradingszekerheid. De strategische reserve wordt geactiveerd wanneer een niet verwaarloosbaar kortetermijnrisico op "Structureel Zonetekort" wordt vastgesteld, om de gedwongen afschakeling van netgebruikers³ te voorkomen en de Balancingreserves te vrijwaren die werden aangelegd om plotse kwartuurevenwichten in de Belgische regelzone te compenseren.

Opmerking: Het is mogelijk dat de strategische reserve uitzonderlijk geactiveerd wordt in andere omstandigheden dan bij een structureel tekort aan productiecapaciteit in de zone, indien de activatie ervoor zou zorgen dat een gedwongen afschakeling op basis van het afschakelplan wordt vermeden en dat deze activatie enkel als laatste redmiddel wordt gebruikt als ELIA alle andere beschikbare middelen om de uitschakeling op basis van het afschakelplan te vermijden heeft uitgeput of deze niet volstaan.

Dit document beschrijft de werkingsregels voor de reservatie en de activatie van vermogens die als strategische reserve gecontracteerd werden.

De voortdurende regeling van het evenwicht in de Belgische zone, in het bijzonder via het inschakelen van Balancingmiddelen, om het totaal van de residuele onevenwichten van de verschillende ARP's real time te compenseren, die onder andere voortkomen uit voorspellingsfouten en/of de onvoorziene uitschakeling van productie-eenheden of belastingen, valt onder de "Marktwerkingsregels voor de compensatie van de kwartuurevenwichten" en valt buiten het toepassingsgebied van dit document.

De voorliggende regels hebben tot doel de eventuele verstoring van de werking van de geïnterconnecteerde elektriciteitsmarkt en ook de balancingmarkt door de activatie van de strategische reserve zoveel mogelijk te beperken.

De impact van een activatie van de strategische reserve op de kwartuurevenwichtstarieven wordt dus bepaald om de signalen voor de balancingmarkt te kunnen behouden en tegelijkertijd toch bijkomende specifieke signalen te geven aan de marktpelers in bepaalde specifieke gevallen waar het nodig is.

ELIA reserveert op voorhand de nodige capaciteiten om hun optimale beschikbaarheid voor de betreffende periode te verzekeren.

Verder in dit document wordt het volgende bepaald:

- de regels betreffende de reservatie van strategisch reservevermogen in het kader van de aanbesteding die plaatsvindt in 2015 (sectie 5)
- de regels betreffende contracten die eruit volgen⁴, met inbegrip van de contractuele modaliteiten voor activatie en vergoeding van de energie (sectie 6.2 en 6.3);
- het operationele proces van ELIA dat leidt tot de activatie in de voornoemde situaties dat van toepassing is voor alle SR-eenheden

³ In het kader van een afschakelplan

⁴ De SGR-contracten die al zijn afgesloten op grond van de ministeriële besluiten van 3 april 2014 en 16 juli 2014 voor een contractuele periode lopende tot 31 oktober 2017 (en dus nog lopende en geldig tijdens Winterperiode 2015-2016) zijn afgesloten door ELIA op basis van de modaliteiten voor reservatie, selectie van de ontvangen offertes, toekenning en activatie (met inbegrip van vergoeding, controle en contractuele activatiemodaliteiten) zoals beschreven in de werkingsregels voor de strategische reserve van kracht zijnde op het moment van het ondertekenen van de contracten; de CREG heeft deze werkingsregels na raadpleging goedgekeurd volgens haar beslissing (B)140605-CDC-1330 van 5 juni 2014

waarvoor een contract loopt gedurende de geldigheidsperiode van deze regels, evenals de impact ervan op de onevenwichtstarieven (sectie 6.4 en volgende)

- de terbeschikkingstelling aan de markt, door ELIA, van gegevens met betrekking tot de reservatie en de activatie van de strategische reserve
- de monitoring van het mechanisme.

4 Inwerkingtreding en duur

Na goedkeuring van de CREG treden deze werkingsregels voor de strategische reserve in werking op 1 november 2015 tot de inwerkingtreding van een nieuwe versie van de werkingsregels. Ze regelen ook de aanbesteding die plaatsvindt in 2015 alsook de contracten die zijn afgesloten in het kader van deze aanbesteding⁵ (secties 5, 6.2 en 6.3). Elke latere wijziging van deze regels omwille van veranderingen in het mechanisme van de strategische reserve of de daaraan verbonden producten zal overeenkomstig artikel 7 septies § 1 en 2 van de Elektriciteitswet voorafgaandelijk het voorwerp zijn van een voorstel van ELIA dat ter goedkeuring moet worden voorgelegd aan de CREG.

5 Reservatie van het strategisch reservevermogen

Dit deel van het document bevat de werkingsregels betreffende de reservatie van vermogen in het kader van de aanbesteding voor de aanleg van strategische reserve, die plaatsvindt in 2015.

5.1 Aanbestedingsprocedure

Wanneer de Minister aan ELIA de instructie geeft om strategische reserve aan te leggen, lanceert ELIA een oproep tot mededinging om deze reservevolumes voor de door de Minister aangeduide Winterperiode(s) te contracteren overeenkomstig de Procedure voor Aanleg van de Strategische Reserve. Deze Procedure voor Aanleg van de Strategische Reserve werd opgesteld door ELIA na raadpleging van het publiek. Ze werd gepubliceerd op de website van ELIA⁶.

5.2 Reservatie van vermogen voor SGR

Deze paragraaf vermeldt de technische specificaties betreffende de beschikbaarheid en levering van de SGR voor de SGR-contracten die werden afgesloten na de aanbesteding die plaatsvindt in 2015.

⁵ De SGR-contracten die al zijn afgesloten op grond van de ministeriële besluiten van 3 april 2014 en 16 juli 2014 voor een contractuele periode lopende tot 31 oktober 2017 (en dus nog lopende en geldig tijdens Winterperiode 2015-2016) zijn afgesloten door ELIA op basis van de modaliteiten voor reservatie, selectie van de ontvangen offertes, toekenning en activatie (met inbegrip van vergoeding, controle en contractuele activatiemodaliteiten) zoals beschreven in de werkingsregels voor de strategische reserve van kracht zijnde op het moment van het ondertekenen van de contracten; de CREG heeft deze werkingsregels na raadpleging goedgekeurd volgens haar beslissing (B)140605-CDC-1330 van 5 juni 2014

⁶ www.elia.be > Users' Group > Task Force « Implementation Strategic Reserves » > Winter 2015/2016 > Procedure voor Aanleg van de Strategische Reserve

5.2.1 Voorwaarden met betrekking tot de offertes

De kandidaten voor SGR zijn producenten die wettelijk⁷ verplicht zijn om ten minste één offerte voor de betrokken productiecentrales in te dienen die het volledige vermogen van de productie-installatie dekt zoals bedoeld in de Elektriciteitswet.

Het aangeboden volume in elke offerte kan al dan niet deelbaar zijn met een minimumvolume van 1 MW. Voor de offertes met betrekking tot het volledige vermogen van de productie-installatie, wordt aan de kandidaten gevraagd om het volume dat kan ontwikkeld worden bij 15°C aangeboden wordt (met andere woorden de Pmax_technisch van de installatie). De offertes kunnen ook gelinkt zijn aan "reserveringsvoorwaarden", waarin de verschillende kosten kunnen worden weergegeven en/of een verband kan worden gelegd tussen de verschillende offertes onderling. De offertes met betrekking tot dezelfde eenheden zullen wederzijds uitsluitend zijn.

Het ministerieel besluit van 15 januari 2015 dat ELIA opdraagt om, via een aanbestedingsprocedure, een bijkomend volume strategische reserve aan te leggen vanaf 1 november 2015, bepaalt dat dit volume, wat de capaciteit uit productie betreft, moet bestaan uit capaciteiten die niet beschikbaar zijn op 1 november 2015 zonder het aanleggen van een bijkomende strategische reserve. Het bepaalt ook dat een deel van het te contracteren volume, van 300 tot 500 MW afkomstig uit de productie, wordt gecontracteerd voor een periode van twee opeenvolgende jaren vanaf 1 november 2015.

Een SGR-contract afgesloten ten gevolge van de voornoemde gunningsprocedure loopt dus ofwel voor een totale contractuele periode van één jaar lopende van 1 november 2015 tot 31 oktober 2016 ofwel voor een totale contractuele periode van twee jaar lopende van 1 november 2015 tot 31 oktober 2017.

De SGR-kandidaten zijn ertoe gehouden ten minste twee offertes in te dienen. , Deze dekken het volledige vermogen van de installatie, een offerte voor de periode van 1 november 2015 tot 31 oktober 2016 en de tweede offerte voor de periode van 1 november 2015 tot 31 oktober 2017⁸.

De jaarlijkse en tweejaarlijkse offertes voor eenzelfde configuratie mogen verschillende reservatie- en activatiekosten hebben.

⁷ De wettelijke criteria worden ter informatie vermeld in de Procedure voor Aanleg.

⁸ Bijvoorbeeld: een productiecentrale bestaande uit 2 gasturbines GT1 en GT2 en een stoomturbine ST (die niet kan werken zonder ten minste één van de twee GT's) moet twee offertes aanbieden voor de "maximale" configuratie GT1 +GT2+ST:

- een offerte voor één jaar
- een offerte voor de twee opeenvolgende jaren

indien voor de volgende 4 configuraties een offerte wordt ingediend en indien elk van deze configuraties onderwerp uitmaken van een offerte voor één jaar en een offerte voor twee jaren:

1. Offertes SGR nr. 1.1 en 1.2 voor de configuratie: Alleen GT1
2. Offertes SGR nr. 2.1 en 2.2 voor de configuratie: GT1 + GT2
3. Offertes SGR nr. 3.1 en 3.2 voor de configuratie: GT1+ST
4. Offertes SGR nr. 4.1 en 4.2 voor de configuratie: GT1+ GT2 + ST

- De offertes nr. x.1 en x.2 (x variant van 1 tot 4) zijn wederzijds uitsluitend, omdat ze betrekking hebben op dezelfde eenheid.
- De offertes 1.y, 2.y, 3.y en 4.y (y varieert van 1 tot 2) zijn ook wederzijds uitsluitend omdat ze allemaal in het bijzonder betrekking hebben op eenheid GT1.
- De offertes 2.y en 4.y (y varieert van 1 tot 2) zijn ook wederzijds uitsluitend omdat ze allemaal in het bijzonder betrekking hebben op eenheid GT2.
- De offertes 3.y en 4.y (y varieert van 1 tot 2) zijn ook wederzijds uitsluitend omdat ze allemaal in het bijzonder betrekking hebben op eenheid ST.

5.2.2 Selectie van de SGR offertes met het oog op de gunning van contracten

De gunning van contracten aan de geselecteerde offertes voor vermogens in het kader van de strategische reserve gebeurt zoals beschreven in Artikel 7sexies van de Elektriciteitswet.

De gunning kan enkel betrekking hebben op offertes en leveranciers die voldoen aan alle voorwaarden zoals bepaald in de documenten betreffende de aanbesteding en in de Procedure van Aanleg.

In overeenstemming met Artikel 7sexies, §1 communiceert ELIA aan zowel de CREG als de Minister, een rapport omtrent alle ontvangen offertes, met verantwoordingsstukken, en omtrent de prijzen en volumes die hem worden aangeboden voor de levering van strategische reserve alsook een technisch-economisch voorstel van combinatie van de offertes.

De selectie van de offertes (SGR en SDR) door ELIA wordt, met het oog op het opleveren van dat technisch-economisch voorstel van combinatie van offertes, uitgevoerd op een gecombineerde manier voor SGR en SDR, volgens de regels bepaald in § 5.4.

5.2.3 Activatievoorwaarden:

Deze SGR-contracten omvatten de volgende kenmerken voor activatie tijdens de Winterperiodes:

- Een maximaal aantal volledige activaties⁹ verspreid over de (alle) Winterperiode(s) gedekt door de contractduur. Dit cijfer is vastgelegd op 131 voor de contracten voor één jaar en op 229 voor de contracten afgesloten voor twee jaar na de gunningsprocedure die plaatsvindt in 2015.
- Een gecumuleerde maximale duur van de periodes van Effectieve Levering¹⁰ van een activatie verspreid over de (alle) Winterperiode(s) gedekt door de contractduur. Dit cijfer is vastgelegd op 699 uren voor de contracten van één jaar en op 1194 uren voor de contracten van twee jaar afgesloten na de gunningsprocedure die plaatsvindt in 2015.

5.2.4 Vergoeding

Zonder afbreuk te doen aan artikel 7 sexies § 3 van de Elektriciteitswet wordt de reservatie van SGR-vermogen vergoed via een systeem van het type "pay as bid".

De SGR-leveranciers zullen tijdens de Winterperiodes vergoed worden via een vast maandelijks bedrag dat berekend wordt op basis van de eenheidsprijs van de gecontracteerde reservatie [€/MW/h], van het gecontracteerde SGR-vermogen [MW] en van het totale aantal corresponderende uren voor de betreffende Winterperiode, gedeeld door 5¹¹.

5.2.5 Controle en penaliteit

De reservatie van Gecontracteerd SGR-vermogen bij een SGR-centrale houdt voor de leverancier een verplichting in om:

- het op deze SGR-centrale Gecontracteerde SGR-vermogen ter beschikking te stellen op kwartierbasis tijdens alle Winterperiodes gedekt door de contractduur;
- deze SGR-centrale uit de elektriciteitsmarkt te houden tijdens de volledige contractduur.

⁹ Een volledige activatie is een activatie waarbij alle fases (Warm-up; Ramp-up/down; Effectieve levering) werden voltooid. Met andere woorden, een activatie die aan het einde van de "Warm-up" periode (die overeenstemt met de eerste fase) door ELIA wordt geannuleerd, is niet volledig

¹⁰ Effectieve levering zoals bepaald in §6.2.2

¹¹ Aantal maanden in een Winterperiode

Op dag D-1 moeten de leveranciers van strategische SGR-reserve een dagelijks toegangsprogramma indienen dat onder andere voor elke SGR-centrale het productieprogramma (dat de facto op 0 MW staat) moet bevatten alsook de Beschikbare Pmax op kwartierbasis. Deze gegevens worden gecontroleerd op basis van de technische kenmerken en de informatie over de status van de productie-eenheden die eveneens in het kader van de uitvoering van een CIPU-overeenkomst¹² worden doorgegeven.

De enige redenen waarom een Beschikbare Pmax genomineerd op D-1 lager kan zijn dan het Gecontracteerde SGR-vermogen, zijn technische en onvoorziene redenen zoals averij waardoor de SGR-centrale niet of enkel met beperkt vermogen kan functioneren. Elke onbeschikbaarheid moet bovendien zo snel mogelijk gemeld en verantwoord worden.

ELIA controleert maandelijks per kwartier en per SGR-centrale of het ter beschikking gesteld volume hoger is dan of gelijk is aan het volume gereserveerd op deze SGR-centrale.

In geval van onbeschikbaarheid wordt er een penaliteit toegepast voor elk ontbrekend kwartier en elke ontbrekende MW die ELIA heeft berekend. Deze penaliteit wordt afgehouden van de reservatievergoeding. Ze is gelijk aan deze vergoeding verhoogd met 30%.

Er wordt evenwel een uitzondering gemaakt voor een toelaatbare onbeschikbaarheid indien deze onbeschikbaarheid "coördineerbaar" is, en dit onder de specifieke onderstaande voorwaarden:

- De reden voor deze onbeschikbaarheid moet verantwoord worden en betrekking hebben op een herstelling of stillegging voor een inspectie of controle die kan uitgesteld worden tot een later tijdstip maar niet buiten de Winterperiode gepland kan worden.
- De SGR-leverancier moet een aanvraag voor gecoördineerde onbeschikbaarheid indienen en een tijdstip voorstellen minstens een week op voorhand¹³ of vóór het volgende weekend.
- ELIA kan het voorstel van de SGR-leverancier aanvaarden indien de aangegeven periode geen risico inhoudt voor de bevoorradingszekerheid van de Belgische regelzone of andere minder ongunstige periodes voorstellen.
- De partijen engageren zich om de beste inspanningen te leveren om een gunstige periode voor de gecoördineerde onbeschikbaarheid te vinden. Indien de leverancier het tegenvoorstel van ELIA weigert, is het normale systeem voor penaliteiten voor onbeschikbaarheid van toepassing.
- De maximale gecumuleerde duur van deze onbeschikbaarheid is 1 week tijdens de volledige Winterperiode.
- Tijdens deze periode zal geen enkele vermogensreservatievergoeding toegestaan worden voor de ontbrekende MW.

Het totale bedrag aan penaliteiten die worden toegepast op een leverancier (met inbegrip van activatiepenaliteiten) is onderworpen aan een bovengrens die ervoor zorgt dat het totale bedrag van de penaliteiten de totale reservatie-inkomsten van het contract niet overschrijden, en dit zonder afbreuk te doen aan de

¹² De SGR-centrales moeten gedekt worden door een CIPU-contract, ondertekend voor 1 november 2015, dat de uitwisseling van informatie met ELIA organiseert, zoals de technische kenmerken en de gebruikte brandstof, alsook gegevens met betrekking tot hun beschikbaarheid per kwartier. Indien de SGR-centrale al inbegrepen is (of is geweest) in een CIPU-contract en één van de parameters gecommuniceerd in het kader van de kandidatuur van de SGR-centrale verschilt van de informatie inbegrepen in het betreffende CIPU-contract (van het verleden), moet de SGR-kandidaat een justificatie verschaffen die mogelijks aanleiding kan geven tot een aanpassing/precisering van bepaalde parameters in het CIPU-contract om de coherentie tussen de SGR en CIPU contracten te verzekeren.

¹³ Tijdens de procedure "ready to run" zoals beschreven in het CIPU-contract.

aansprakelijkheid vanwege de SGR-leverancier voor het niet nakomen van zijn verplichtingen en zonder afbreuk te doen aan het nakomen van de verplichtingen ook nadat deze bovengrens bereikt is.

5.2.6 Tests

ELIA plant de uitvoering van een reeks activiteiten om de goede werking van de SGR-centrales te testen. Het aantal tests uitgevoerd op initiatief van ELIA kan variëren tussen 0 en 3 per Winterperiode, waarbij er tenminste één activatie van de SGR-centrale (via een test of een werkelijke) zal plaatsvinden per Winterperiode. Deze activiteiten zullen vergoed worden zoals bepaald in §6.2.3. Indien deze tests niet voldoen, zullen de betreffende SGR-centrales onderworpen worden aan penaliteiten zoals beschreven in §6.2.4 en beschouwd worden als onbeschikbaar tot het tegendeel bewezen is door middel van een nieuwe test die wordt uitgevoerd op kosten van de SGR-leverancier.

De SGR-leverancier kan ook op eigen initiatief en op eigen kosten vragen om tests uit te voeren. Voor de tests op vraag van de SGR-leverancier zullen de betrokken partijen overleg plegen over de modaliteiten van de test (meest gunstige periode, duur ...), met name om de impact ervan op de markt en de veiligheid van het net te beperken. ELIA behoudt zich bovendien het recht voor een test te annuleren/uit te stellen of in te korten zonder schadeloosstelling van de leverancier.

5.3 Reservatie van vermogen voor SDR

Deze paragraaf bevat de technische specificaties betreffende de beschikbaarheid en de levering van SDR.

5.3.1 Voorwaarden met betrekking tot de offertes

De SDR is een alternatieve vorm van strategische reserve. De reductie van het verbruik (d.i. de vermindering van een afname) heeft hetzelfde effect op het evenwicht van de zone als de verhoging van productie.

De kandidaten voor de levering van SDR kunnen offertes indienen op basis van installaties die voldoen aan de voorwaarden beschreven in de Procedure voor Aanleg. Die laatste volgen, onder andere, de volgende principes:

1. Het SDR-reservevolume wordt aangeboden op basis van afname(s) in individuele of samen gegroepeerde Leveringspunten.

Een Leveringspunt kan overeenkomen met:

- a. Een Toegangspunt tot het ELIA-net
- b. Een Toegangspunt tot het Distributienet
- c. Een punt gelegen binnen een CDS aangesloten op het ELIA-net
- d. Een ander punt binnen de elektrische installaties van een Netgebruiker achter een Toegangspunt van het ELIA-net

Een Leveringspunt moet gekoppeld zijn aan (een) meter(s) waardoor ELIA de levering van de SDR-dienst kan controleren en meten. In gevallen a en b hierboven is de meter gekoppeld aan het Leveringspunt een Hoofdmeter; in de gevallen c en d is de meter gekoppeld aan het Leveringspunt, een Submetering op basis van (een) submeter(s) achter de Hoofdmeter(s) van het betreffende Toegangspunt van het ELIA-net, die voldoet aan de voorwaarden beschreven in de Procedure voor Aanleg.

2. De SDR-kandidaat moet in staat zijn om het bewijs te leveren dat de betrokken netgebruikers ermee instemmen om hun installaties te laten deelnemen aan de SDR.

3. De levering van de SDR-dienst kan worden gecombineerd met de levering van andere ondersteunende diensten overeenkomstig de onderstaande regels die tot doel hebben te voorkomen dat dezelfde capaciteit voor twee verschillende doelstellingen wordt gereserveerd:

- a. Betreffende de Leveringspunten die Toegangspunten tot het ELIA- of distributienet zijn (dus gekoppeld aan een Hoofdmeter):

- a.1 Elk Toegangspunt van het ELIA-net dat deelneemt aan de SDR DROP TO mag niet deelnemen aan de SDR DROP BY en omgekeerd;

- a.2 Elk Toegangspunt van het ELIA-net dat deelneemt aan de dienst SDR DROP TO kan deelnemen aan de ICH-dienst onder de volgende voorwaarden:

- i. Het niveau van de Shedding Limit ICH (SL_{ICH}) is hoger dan de waarde van de som van het Referentievermogen R_{ref} en de SL_{SDR} .
- ii. De kandidaat-leverancier van deze diensten moet in staat zijn om te bewijzen¹⁴ dat de levering van SDR de specificaties van het SDR-contract naleeft, zelfs als het verbruik tot het niveau van de SL_{ICH} is verminderd (bijvoorbeeld tijdens een ICH-activatie).

¹⁴ Bij gecombineerde activatietests van de betreffende diensten

- a.3 Elk toegangspunt van het ELIA-net dat deelneemt aan de dienst SDR DROP TO of DROP BY kan ook deelnemen aan de dienst R1_Load onder de volgende voorwaarden:
- i. Het niveau van de Shedding Limit SDR (SL_{SDR}) (voor een SDR DROP TO) of het niveau van de Unsheddable Margin (UM_{SDR}) (voor een SDR DROP BY) is hoger dan de waarde van de som van het volume R1_load gecontracteerd voor de primaire regeling en de Minimum Offtake met betrekking tot het contract voor primaire regeling.
 - ii. De kandidaat-leverancier van deze diensten moet kunnen bewijzen¹⁵ dat de levering van R1_Load de specificaties van het R1_load-contract naleeft, zelfs als het verbruik tot het niveau van het Target is verminderd (bijvoorbeeld bij een activatie).
- a.4 Elk Toegangspunt van het Distributienet dat deelneemt aan de SDR DROP BY-dienst kan ook deelnemen aan de tertiaire reservedienst "dienst voor profielaanpassing" of R3DP als de volgende voorwaarden in acht worden genomen:
- i. Het is niet opgenomen in een lopend contract R3DP 2015¹⁶
 - ii. De kandidaat-leverancier van deze diensten moet kunnen bewijzen¹⁷ dat de levering van een van de twee diensten de specificaties van het contract van deze dienst naleeft, zelfs tijdens een activatie van de andere dienst.
- b. Betreffende de Leveringspunten gekoppeld aan (een) submeter(s):
- b.1 De Leveringspunten gekoppeld aan een submeter die deelnemen aan de SDR DROP TO mogen niet deelnemen aan de SDR DROP BY en omgekeerd.
 - b.2 In 2015 is er geen contract voor de ondersteunende diensten¹⁸ (R1 load, R3 DP, ICH) voor het Toegangspunt van het ELIA-net achter het betreffende Leveringspunt.
- 4.** De globale afname op het niveau van het SDR-portfolio dat een volume **Rref** levert, moet voldoen aan de volgende criteria:
- a. De gemiddelde afname per uur over alle 3 de voorgaande Winterperiodes moet $\geq (R_{ref} + SL_{SDR})$ of $(R_{ref} + UM_{SDR})$ zijn
 - b. Het Beschikbaarheidspercentage van Rref tijdens de kritieke uren van de 3 Winterperiodes is hoger of gelijk aan 80%.
 - c. Het Beschikbaarheidspercentage van Rref buiten de kritieke uren van de 3 Winterperiodes is hoger of gelijk aan 70%.
- Het Beschikbaarheidspercentage van Rref voor een gespecificeerde periode¹⁹ $AvRate_{period}(R_{ref})$, wordt als volgt bepaald:

$$AvRate_{period}(R_{ref}) = AvVol_{period}(R_{ref}) / \sum_h R_{ref}$$

¹⁵ Bij gecombineerde activatietests

¹⁶ Het contract R3DP 2015 voorziet immers een exclusiviteitsclausule voor het Toegangspunt met andere Vraagreductiediensten, behalve R1Load.

¹⁷ Bij gecombineerde activatietests

¹⁸ Een SDR-contract indienen op een Leveringspunt achter een Toegangspunt gedekt door een contract voor ondersteunende diensten zou immers leiden tot het contracteren van een deel van het volume voor twee verschillende services.

¹⁹ In dit geval is de gespecificeerde periode ofwel het geheel van kritieke uren van de 3 winterperiodes, ofwel het geheel van niet-kritieke uren van de drie winterperiodes.

Waarbij $AvVol_{period}(R_{ref})$, is bepaald als volgt:

$$AvVol_{period}(R_{ref}) = \sum_h \min(R_{ref}, AvPow(h))$$

En waarbij $AvPow(h)$, het beschikbare vermogen voor een bepaald uur h vertegenwoordigt, gedefinieerd als het verschil (indien positief) tussen de totale afname van de portfolio op het uur h en de SL_{SDR} of de UM_{SDR} , als volgt:

$AvPow(h) = \max(0, \text{offtake}(h) - SL_{SDR}(h))$ voor een product SDR DROP TO

$AvPow(h) = \max(0, \text{offtake}(h) - UM_{SDR}(h))$ voor een product SDR DROP BY

en voor elk Leveringspunt dat een toegangspunt is op het Distributienet, rekening houdend met de voorwaarden met betrekking tot het maximaal activeerbaar volume op een bepaald Leveringspunt zoals bepaald door de betrokken Distributienetbeheerder.

Er zal een certificeringsprocedure plaatsvinden vóór overhandiging van de offertes om per SDR-portfolio het maximale referentievermogen **Rref** te bepalen dat (op deze portefeuille) kan worden aangeboden met inachtneming van de criteria hierboven. De precieze modaliteiten van het certificeringsproces worden beschreven in de Procedure voor Aanleg. Na deze procedure heeft de SDR-kandidaat de mogelijkheid om offertes in te dienen voor de voorgestelde portfolio voor een contractueel vermogen $R_{ref} \leq$ de maximale vermogenswaarde **Rref** die kan worden aangeboden, zoals toegestaan door ELIA.

De SDR-kandidaten kunnen verschillende offertes indienen die de gehele contractduur beslaan en waarvan het volume deelbaar of ondeelbaar kan zijn, met een minimaal volume van 1MW.

De offertes kunnen ook samenhangen op basis van "selectievoorwaarden". Deze voorwaarden kunnen de eventuele beperkingen van elke offerte weerspiegelen en/of SDR-offertes onderling met elkaar verbinden.

De SDR-contracten gelden voor één Winterperiode.

5.3.2 Vraagreductiemodaliteiten

Men onderscheidt twee verschillende manieren om het verbruik te doen dalen bij het product SDR, respectievelijk SDR_DROP BY en SDR_DROP TO, die als gelijkwaardig worden beschouwd in de procedure voor de selectie van de offertes. Voor de SDR-eenheden met Leveringspunten die Toegangspunten van het Distributienet zijn, is enkel de variant DROP BY mogelijk. Bij een activatie van een SDR-eenheid moet de afname ervan in alle gevallen worden verminderd tot een vermogensniveau wordt bereikt dat "Target" wordt genoemd.

- In het geval van SDR DROP BY verbindt de SDR-leverancier zich ertoe bij activatie het verbruik van zijn SDR-eenheid te verminderen met een volume R_{ref} dat contractueel is vastgelegd²⁰. Het niveau Target is dus variabel en gelijk aan het maximum tussen (Baseline-Rref) en UM_{SDR} .
- In het geval van SDR DROP TO verbindt de SDR-leverancier zich ertoe bij activatie het verbruik van zijn SDR-eenheid te verminderen, ongeacht welk niveau dit verbruik heeft, tot een vermogensniveau dat contractueel is vastgelegd en SL_{SDR} wordt genoemd. Het Target-niveau is dus vast en gelijk aan de waarde SL_{SDR} .

5.3.3 Activatievoorwaarden

We onderscheiden twee varianten van het SDR-contract, SDR_4 en SDR_12, die als gelijkwaardig beschouwd worden in de procedure voor de selectie van de offertes. Deze contracten bevatten de volgende kenmerken voor activaties tijdens een Winterperiode:

²⁰ maar met behoud van een minimaal verbruik (UM_{SDR}) dat in het contract is vastgelegd

- een maximaal aantal volledige activaties²¹ per Winterperiode, vastgelegd op 40 voor de variant SDR_4 en op 20 voor de variant SDR_12
- een maximale duur per Effectieve Levering (gedefinieerd in §6.3.2), vastgelegd op 4 uren voor de variant SDR_4 en op 12 uren voor de variant SDR_12
- een minimale duur tussen twee opeenvolgende periodes van Effectieve²² levering, vastgelegd op 4 uren voor de variant SDR_4 en op 12 uren voor de variant SDR_12
- een gecumuleerde maximale duur van Effectieve Levering gedurende de Winterperiode, vastgelegd op 130 uren voor beide varianten
- een gecumuleerde maximale duur van de Effectieve Levering van 60 uren gedurende een glijdend venster van 30 dagen en dit voor beide varianten

5.3.4 Selectie van de SDR offertes met het oog op de gunning van contracten

De gunning van contracten aan de geselecteerde offertes voor vermogens in het kader van de strategische reserve gebeurt zoals beschreven in Artikel 7sexies van de Elektriciteitswet.

De gunning kan enkel betrekking hebben op offertes en leveranciers die voldoen aan alle voorwaarden zoals bepaald in de documenten betreffende de aanbesteding en in de Procedure van Aanleg.

In overeenstemming met Artikel 7sexies, §1 communiceert ELIA aan zowel de CREG als de Minister, een rapport omtrent alle ontvangen offertes, met verantwoordingsstukken, en omtrent de prijzen en volumes die hem worden aangeboden voor de levering van strategische reserve alsook een technisch-economisch voorstel van combinatie van de offertes.

De selectie van de offertes (SGR en SDR) met het oog op het samenstellen van dat voorstel van technisch-economisch combinatie (SGR en SDR) wordt door ELIA uitgevoerd op een gecombineerde manier voor SGR en SDR volgens de regels bepaald in §5.4.. ,

5.3.5 Vergoeding

Zonder afbreuk te doen aan artikel 7 sexies § 3 van de Elektriciteitswet wordt de reservatie van SDR-vermogen vergoed via een systeem van het type "pay as bid".

De maandelijks vergoeding van de terbeschikkingstelling van beschikbaar vermogen gebeurt op basis van het minimum, voor elk kwartier, tussen het volume dat contractueel wordt verondersteld beschikbaar te zijn (R_{ref}) en het werkelijk beschikbare volume (Av_{Vol}): Dit vermogen wordt gemeten volgens het principe geïllustreerd door de volgende vergelijking:

$$\text{Max} [\text{Min} (R_{ref}; Av_{Vol}); 0]$$

Het totale bedrag van de reservatievergoedingen is dus maximaal gelijk aan het geboden bedrag bij de aanbesteding en minimaal gelijk aan 0²³.

Av_{Vol} is gedefinieerd als het verschil tussen het Gemeten vermogen en de contractuele limiet (UM/SL), rekening houdend met de contractuele voorwaarden met betrekking tot het maximaal activeerbaar volume op een bepaald Leveringspunt zoals bepaald in het contract tussen de betrokken

²¹ Een volledige activatie is een activatie waarbij alle fases (Warm-up; Ramp-up/down; Effectieve levering) werden voltooid. Met andere woorden, een activatie die aan het einde van de "Warm-up" periode (die overeenstemt met de eerste fase) door Elia wordt geannuleerd, is niet volledig.

²² Gedefinieerd in §6.3.2

²³ Deze limiet wordt bereikt indien de SDR-leverancier voor alle kwartieren van de Winterperiode minder verbruikt dan SL_{SDR} of UM_{SDR} .

Distributienetbeheerder en de SDR-leverancier voor elk Leveringspunt dat een toegangspunt is op het Distributienet.

5.3.6 Tests

ELIA behoudt zich het recht voor om een activatie uit te voeren om de goede werking van de gecontracteerde SDR-eenheden te testen, teneinde te verzekeren dat er tenminste één activatie van de SDR-eenheid (via een test of een werkelijke) plaatsvindt gedurende één Winterperiode. Deze activaties zullen vergoed worden zoals bepaald in §6.3.3. Indien deze tests niet positief zijn, zullen de betreffende eenheden onderworpen worden aan penaliteiten zoals beschreven in §6.3.4 en beschouwd worden als onbeschikbaar tot het tegendeel wordt bewezen door middel van een nieuwe test die wordt uitgevoerd op kosten van de SDR-leverancier. De SDR-leverancier kan ook op eigen initiatief en op eigen kosten vragen om tests uit te voeren. Voor de tests op vraag van de SDR-leverancier zullen beide partijen overleg plegen over de modaliteiten van de test (meest gunstige periode, duur ...), met name om de impact ervan op de markt en de veiligheid van het net te beperken. ELIA behoudt zich bovendien het recht voor om een test te annuleren/uit te stellen of in te korten zonder schadeloosstelling van de leverancier.

5.4 Techno-economische combinatie van de offertes

Dit hoofdstuk beschrijft de regels voor de selectie van de ontvangen offertes (SGR en SDR) door ELIA met het oog op het opleveren van het technisch-economisch voorstel van combinatie van offertes in overeenstemming met Artikel 7sexies van de Elektriciteitswet.

Het Ministerieel besluit van 15 januari 2015, bepaalt het minimum te contracteren volume strategische reserve; dit volume is gebaseerd op de hypothese dat de reactoren Doel 3 en Tihange 2 onbeschikbaar blijven voor de Winterperiode 2015-16.

Het Ministerieel besluit voorziet verder in de hypothese dat de nucleaire veiligheidsoverheden uiterlijk op 30 juni 2015 de opstart van de kernreactoren Doel 3 en Tihange 2 of één van de twee reactoren toegestaan en deze dus beschikbaar zijn(is) voor de winterperiode 2015-2016. In dat geval kan het de netbeheerder toegestaan worden om een strategische reserve aan te leggen voor een aanvullend volume bepaald in functie van de waargenomen toestand op basis van een nieuwe analyse vanwege ELIA en van een nieuw advies van de Algemene Directie Energie. De strategische reserve wordt dan aangelegd op basis van de reeds ontvangen offertes in het kader van de procedure die werd gestart ingevolge dit Ministerieel besluit.

De volgende paragrafen beschrijven de modaliteiten met betrekking tot de selectie van de offertes en de gunning van de SGR en SDR contracten in het kader van de aanbestedingsprocedure die plaatsvindt in 2015. Deze modaliteiten zijn van toepassing voor alle hypothesen met betrekking tot de situatie van de reactoren Doel 3 en Tihange 2 zoals hierboven beschreven.

De selectie van de ontvangen offertes wordt gemaakt via een economische optimalisering die rekening houdt met zowel de activatie- als de reserveringskosten van alle offertes die geldig werden ingediend in overeenstemming met de aanbestedingsvoorwaarden en de Procedure voor Aanleg. Hiervoor wordt er voor elke offerte een *totale kosen* (TC) berekend. Deze totale kosten zijn gebaseerd op een hypothetisch scenario waarbij strategische reserve zou kunnen worden ingeschakeld tijdens de Winterperiode 2015-2016.

De totale kosten TC voor elke offerte wordt berekend volgens de volgende formule waarvan de parameters op het moment van de indiening van de offertes gekend zijn door de kandidaten :

$$TC = Res + (\# Act_{cold} * A1) + (\# Act_{hot} * A3) + (A2 * Act_duration)$$

voor de SGR- en SDR-offertes die één Winterperiode dekken,
of

$$= 2 * Res + 2 * [(\# Act_{cold} * A1) + (\# Act_{hot} * A3) + (A2 * Act_{duration})]$$

voor de SGR-offertes die twee Winterperiodes dekken

waarbij:

- **Res:** jaarlijkse reserveringskosten [€] = aangeboden volume [MW] * aangeboden reserveringsprijs [€/MW/h]²⁴ * 3624[h]
- **A1:** vaste kosten van een koude activatie [€] voor de SGR²⁵ en vaste kosten van een activatie voor de SDR²⁶
- **A2:** variabele kosten van een activatie van het totale aangeboden volume [€/h] = aangeboden volume [MW] * variabele kosten van een activatie [€/MWh] met andere woorden de prijs "Ibid cost" voor een SGR zoals bepaald in § 6.2.3 en de prijs voor de Effectieve Levering van de SDR zoals bepaald in § 6.3.3.
- **A3:** vaste kosten van een warme activatie [€] voor de SGR²⁷ en vaste kosten van een activatie voor de SDR²⁸
- **#Act_{cold}:** het aantal activiteiten in de Winterperiode waarvan het begin niet binnen 24 uur na het einde van een andere activatie plaatsvindt
- **#Act_{hot}:** het aantal activiteiten in de Winterperiode waarvan het begin binnen 24 uur na het einde van een andere activatie plaatsvindt
- **Act_{duration}:** gecumuleerde duur van de activiteiten in de Winterperiode

Voor deze laatste drie parameters, waarbij het activatiescenario verschilt in functie van het minimum te contracteren bijkomende²⁹ volume aan strategische reserve bepaald door de Minister, zijn er twee niveaus vastgesteld zoals hieronder beschreven:

Bijkomende volume bepaald door de Minister	#Act _{cold}	#Act _{hot}	Act _{duration}
≥ 1500MW	4	16	130
<1500MW	2	2	13

Tabel 1: parameters voor de scenario's die in aanmerking worden genomen voor de selectie van de offertes

Omdat de activatieprijs voor SGR (zoals bepaald in § 6.2.3) gebaseerd is op variabele factoren (zoals de prijs van brandstof en CO₂), moet een representatieve referentie uit de afgelopen 3 Winterperiodes worden gekozen. Zo wordt er rekening gehouden met de overeenkomende waarden voor deze variabele factoren in de bepaling van de activatieprijs voor SGR. Deze referentie zal bekendgemaakt worden en gekend zijn door de kandidaten bij de aanbesteding. ELIA zal deze

²⁴ De aangeboden reserveringsprijs voor een SGR-centrale is gelijk aan Rprice1 voor de offerte die de Winterperiode 2015-16 dekt en gelijk aan Rprice2 voor de offerte die de Winterperiodes 2015-16 en 2016-17 dekt voor deze SGR-centrales

²⁵ met andere woorden de kosten van de "Warm-up" periode voor een koude activatie, gedefinieerd in § 6.2.3

²⁶ met andere woorden de kosten van de "Warm-up" periode, gedefinieerd in § 6.3.2

²⁷ met andere woorden de kosten van de "Warm-up" periode voor een warme activatie, gedefinieerd in § 6.2.3

²⁸ met andere woorden de kosten van de "Warm-up" periode, gedefinieerd in § 6.3.2

²⁹ Bijkomende aan de 750MW al gecontracteerde strategische reserve voor de Winterperiodes 2015-16 en 2016-17

referentie bepalen als zijnde het gemiddelde van de 3 koudste dagen van de voorbije 3 Winterperiodes.

De selectie van de offertes wordt zodanig gemaakt dat de totale kosten van de geselecteerde offertes (**ΣTC**) zo laag mogelijk zijn voor de twee Winterperiodes tezamen en de volgende voorwaarden in acht worden genomen:

- het gecontracteerde volume voor de strategische reserve (SGR en SDR) voor de Winterperiode 2015-2016 dekt minstens het volume dat door de Minister voor deze periode is bepaald; als het totale aangeboden volume kleiner is dan het volume dat door de Minister is bepaald, is het gecontracteerde volume gelijk aan het totale aangeboden volume.
- Het gecontracteerde volume voor de strategische reserve SGR dekt, voor de Winterperiode 2016-2017, minimum 300 MW³⁰ en maximum 500 MW.
- Het gecontracteerde volume SDR voor de Winterperiode 2015-2016 is minstens gelijk aan 50 MW³¹.

en hierbij worden in rekening genomen:

- de reserveringsvoorwaarden met betrekking tot alle ontvangen offertes³²
- de resultaten van de certificeringsprocedure
- een equivalentiefactor (« EF ») die wordt toegepast, voorafgaand aan de optimalisatie zoals hoger beschreven, op het volume van elke SDR-offerte op basis van haar positie in een economische merit order van de ontvangen SDR-offertes.

Hiervoor worden de SDR-offertes eerst gerangschikt volgens stijgende prijs. Een equivalentiefactor is voorzien voor elke schijf van gecumuleerd SDR-volume van de ontvangen SDR-offertes. Een offerte waarvan de positie in de rangschikking zich in een bepaalde schijf bevindt, zal de overeenstemmende equivalentiefactor van die schijf toegewezen krijgen. Op die manier, wordt de eerste equivalentiefactor (de hoogste) toegewezen aan de offertes met de laagste prijs (overeenstemmend met de eerste schijf) en vervolgens volgens de tabel hieronder:

Positie van de offerte (Poffre) ten opzichte van het totale aangeboden SDR volume, gerangschikt op stijgende prijs	Equivalentiefactor
Poffre ≤ 300MW	1
300 MW < Poffre ≤ 600MW	0.820
600 MW < Poffre ≤ 900 MW	0.802
900 MW < Poffre ≤ 1200MW	0.758
1200 MW < Poffre ≤ 1500 MW	0.655
1500 MW < Poffre ≤ 1800 MW	0.504
1800 MW < Poffre ≤ 2100 MW	0.374
2100 MW < Poffre ≤ 2400 MW	0.283
2400 MW < Poffre ≤ 2700 MW	0.224
2700 MW < SDR	0.196

Tabel 2: Equivalentiefactor toegepast op de SDR-offertes

³⁰ Als het totale aangeboden volume SGR voor twee jaren kleiner is dan 300 MW, is het te dekken volume SR voor de Winterperiode 2016-2017 ten minste gelijk aan het aangeboden SGR volume voor twee jaren. Dit heeft geen enkel gevolg voor de mogelijkheid dat een offerte door de regulator als onredelijk wordt beschouwd in zijn analyse overeenkomstig artikel 7sexies §3 van de Elektriciteitswet.

³¹ Als het totale aangeboden SDR kleiner is dan 50 MW, wordt het volledige aangeboden volume SDR geselecteerd.

³² Bijvoorbeeld het feit of ze al dan niet deelbaar zijn

Er worden becijferde voorbeelden in de bijlage gegeven om het principe van de equivalentiefactor en de wijze waarop deze factor aan de verschillende SDR-offertes wordt toegekend te illustreren.

De "equivalentiefactor" is een weging die wordt toegepast op de volumes van de SDR-offertes die van nature gekenmerkt worden door het feit dat ze beperkingen inhouden voor de activaties, (beschreven in §5.3.3) die het noodzakelijk maken om een volume te contracteren dat groter is dan het volume dat door de Minister is bepaald om de vereisten met betrekking tot de LOLE te bereiken zoals beschreven in artikel 7bis§1,3° van de Elektriciteitswet.

De equivalentiefactor maakt het mogelijk om bij de selectie rekening te houden met deze beperkingen en om het "equivalente volume" van elke SDR-offerte te berekenen zodat die op hetzelfde vergelijkingsniveau kunnen concurreren met de SGR-offertes.

1MW SDR wordt dus beschouwd als equivalent aan $1MW * EF$ strategische reserve.

De gunning van een SGR/SDR contract voor de geselecteerde offertes, zal plaatsvinden na het advies van de CREG over het al dan niet manifest onredelijk zijn van de offertes. Indien het advies van de CREG luidt dat de offertes niet onredelijk zijn, sluit de netbeheerder overeenkomsten voor deze offertes. Indien het advies van de CREG luidt dat er offertes manifest onredelijk zijn, dan kunnen na een Koninklijk Besluit prijzen en volumes opgelegd worden in overeenstemming met Artikel 7sexies. Na deze gunningsprocedure en in overeenstemming met het Ministerieel Besluit van 15 januari 2015 zullen de geselecteerde of opgelegde:

- SDR-offertes worden gecontracteerd voor een totale contractduur die loopt van 1 november 2015 tot en met 31 maart 2016.
- SGR-offertes voor één jaar worden gecontracteerd voor de totale contractduur die loopt van 1 november 2015 tot en met 31 oktober 2016.
- SGR-offertes voor twee jaar worden gecontracteerd voor de totale contractduur die loopt van 1 november 2015 tot en met 31 oktober 2017.

6 Activatie van strategisch reservevermogen

6.1 Algemeen

In dit gedeelte van het document worden de regels vastgelegd die toegepast worden bij de activatie van strategische reserve. Zoals eerder vermeld beogen deze regels de verstoring van de werking van de geïnterconnecteerde elektriciteitsmarkt en de balancingmarkt door de activatie van strategische reserve tot een minimum te beperken.

In deze paragraaf komen in het bijzonder aan bod:

- de kenmerken, de vergoeding en de controle van een activatie van SGR of SDR.
- de procedure voor het bepalen van de behoefte aan (volgens een economische of technische indicator) en de activatie van strategische reserve.
- de op basis van technisch-economische criteria vastgelegde volgorde waarin de verschillende beschikbare volumes van strategische reserve worden geactiveerd.
- de impact die een activatie van de strategische reserve heeft op de indicatoren m.b.t. de toestand van de Belgische regelzone en op de onevenwichtstarieven.

6.2 Activatie van de strategische reserve SGR

In dit deel van het document worden de voornaamste kenmerken van de strategische reserve beschreven met betrekking tot de voorwaarden, de beperkingen en de selecties. Ze steunen op de SGR-contracten die werden afgesloten na de aanbesteding die plaatsvindt in 2015.

6.2.1 Nominaties

De spelers bij wie SGR-vermogen voor één of meerdere SGR-centrales gecontracteerd werd, moeten op dag D-1 aan ELIA productieprogramma's voorleggen met vermelding van het voor activatie beschikbaar volume voor elk van de eenheden. Dit beschikbaar volume moet ten minste gelijk zijn aan het gecontracteerde volume van elke SGR-Centrale die bij de activatie betrokken is.

Het gecontracteerd strategisch reservevermogen wordt alleen opwaarts geactiveerd, met andere woorden enkel een verhoging van de geproduceerde energie is mogelijk.

De programma's hebben betrekking op een kwartier en op een SGR-centrale en bevatten in hoofdzaak:

- de status van beschikbaarheid van de SGR-centrale
- het productieprogramma van de SGR-centrale als deze niet geactiveerd is (standaard 0 MW) voor elk kwartier van dag D
- het maximale Vermogen dat voor de betrokken SGR-centrale kan worden bereikt voor elk kwartier (Beschikbare Pmax)

Het maximale volume dat kan worden geactiveerd, is dus het verschil tussen het Beschikbare Pmax en het programma.

De activatie en de vergoeding gebeuren per SGR-Centrale en zijn gebaseerd op de kwatuurmetingen waarover ELIA beschikt voor het toegangspunt van de SGR-centrale.

6.2.2 Kenmerken van een activatie

De SGR-Centrales zijn overeenkomstig artikel 7 quinquies §2, 2° tot 4° Centrales "buiten de markt". Ze liggen dus stil maar staan klaar om op elk moment opgestart te worden tijdens de Winterperiode waarvoor ze gecontracteerd werden. Een SGR-activatie bestaat uit de volgende fases; ze wordt als volledig beschouwd als de 3 fases werden uitgevoerd:

1. De "Warm-up" periode: eerste voorbereidingsfase van de verschillende onderdelen van de SGR-centrale die nodig is voor de opstart en de eigenlijke injectie van energie.

Tijdens deze fase is er, per definitie, a priori geen injectie van elektrische energie. Er worden echter uitzonderingen toegestaan als een zogenaamde "residuele" injectie technisch noodzakelijk is voor de opstart van de SGR-centrale, bijvoorbeeld voor het voorverwarmen van de turbines. Deze injectie mag niet hoger zijn dan $x\%$ van de waarde P_{max} . De waarde x moet in het SGR-contract worden vastgelegd. Ze is standaard vastgelegd op 0, elke aanvraag om een waarde x van meer dan 0 vast te leggen, moet technisch gerechtvaardigd zijn en door de SGR-leverancier behoorlijk worden gemotiveerd.

De maximale duur van deze periode is eveneens contractueel vastgelegd op y uur op basis van de technische kenmerken van de SGR-centrale. De waarde van y moet kleiner zijn dan of gelijk zijn aan 5. Er worden echter uitzonderingen toegestaan als ze technisch noodzakelijk zijn door de technische kenmerken van de SGR-Centrale. Elke aanvraag om een waarde y van meer dan 5 vast te leggen, moet gerechtvaardigd zijn en door de SGR-leverancier behoorlijk worden gemotiveerd.

Tijdens deze periode kan ELIA de activatie van de SGR-centrale zonder vooropzeg annuleren. Aan het einde van deze periode bevestigt ELIA aan de SGR-leverancier:

- of hij kan overgaan tot de volgende fase van de activatie van de SGR-Centrale (Ramp-up),
- of hij de "Warm-up" periode van de SGR-Centrale moet verlengen³³ of
- of de opstart moet worden geannuleerd en de activatie moet worden beëindigd.

2. De "Ramp-up" periode: tweede fase van de opstart waarin het vermogen dat door de SGR-centrale is geïnjecteerd geleidelijk stijgt tot het stabiliseert op $P_{min_Available}$.

De maximale duur van deze periode is eveneens contractueel vastgelegd op z uur op basis van de technische kenmerken van de SGR-Centrale. De waarde van z moet kleiner zijn dan of gelijk zijn aan 1,5 uur. Er worden echter uitzonderingen toegestaan als ze technisch noodzakelijk zijn door de technische kenmerken van de SGR-centrale. Elke aanvraag van de SGR-leverancier om een waarde z van meer dan 1,5 uur vast te leggen, moet technisch gerechtvaardigd zijn en door de SGR-leverancier behoorlijk worden gemotiveerd.

3. De periode van de "Effectieve Levering" die begint op het moment waarop de SGR-centrale wordt geacht $P_{min_Available}$ te hebben bereikt (rekening houdend met de kenmerkende termijnen van deze SGR-centrale voor de vorige fases) en eindigt op het moment dat door ELIA wordt aangegeven als het einde van de activatie. Tijdens deze periode moet de SGR-centrale in staat zijn om te variëren tussen zijn Technische P_{min} en zijn Technische P_{max} in een tijd T van maximum 30 minuten. Uitzonderingen die het maximum van T contractueel vastleggen op meer dan 30 minuten, zijn toegestaan als ze behoorlijk worden gemotiveerd en technisch zijn gerechtvaardigd.

³³ Voor zover dit technisch mogelijk is voor de SGR-centrale

De minimale duur van de fase van de Effectieve Levering van een activatie is contractueel vastgelegd op 1 uur.

Opmerkingen:

- de gecumuleerde totale duur van de noodzakelijke fases om het set-point van ELIA te bereiken, mag niet meer zijn dan 12 uren ($y+z+T \leq 12$ uren)
- een SGR-centrale zal standaard beschouwd worden in staat te zijn om twee opeenvolgende opstarts uit te voeren zonder een minimum tijdsperiode (minimum down time period) tussen het einde van een Effectieve Levering en het begin van de volgende Effectieve Levering. Uitzonderingen zijn toegestaan indien technisch noodzakelijk omwille van de technische karakteristieken van de SGR-centrale. Elke aanvraag voor een 'minimum down time period' waarde hoger dan 0 moet gerechtvaardigd zijn en behoorlijk gemotiveerd worden door de SGR-leverancier. De 'minimum down time period' mag in geen enkel geval meer zijn dan 12 uur.

ELIA behoudt zich het recht de waarden x , y , z , T en de 'minimum down time period' hierboven in vraag te stellen en contractueel te verminderen (na besprekingen met de SGR-leverancier), als op basis van vorige opstarts of bij tests blijkt dat de SGR-centrale sneller of met een kleinere residuele injectie kan opstarten.

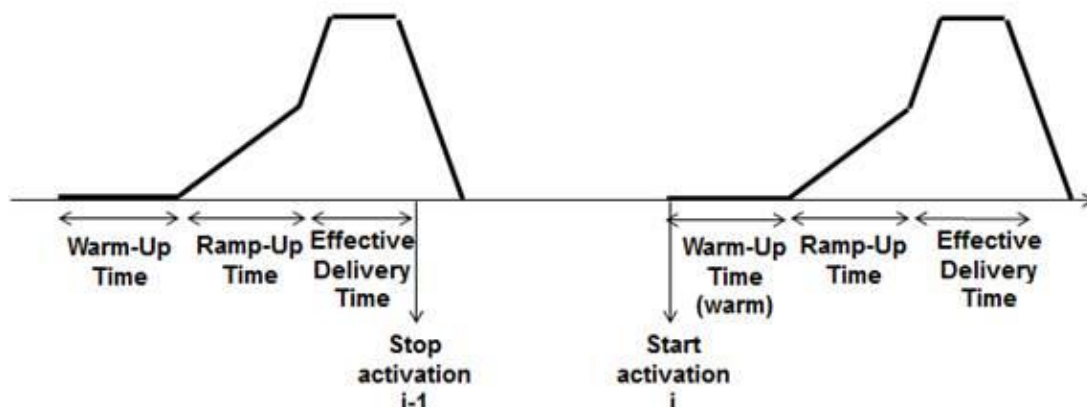
Bovendien kunnen de parameters x en y voor de Warm-Up periode worden vastgelegd op verschillende waarden naargelang de activatie uit een "koude opstart" of een "warme opstart" bestaat. Men spreekt dan van een "koude Warm-Up" en een "warme Warm-Up".

Een opstart wordt beschouwd te hebben plaatsgevonden in warme omstandigheden als de laatste activatie van de SGR-centrale³⁴, die de betreffende opstart voorafging, beëindigd werd in een tijdspanne minder dan of gelijk aan 24u voor de Effectieve Levering van deze activatieverminderd met de nodige tijd voor een warm-up en de ramp-up³⁵; en in koude omstandigheden in het tegenovergestelde geval.

Tijdens de procedure voor de identificatie en de inschakeling van de strategische reserve houdt ELIA rekening met deze verschillende fasen, zoals beschreven in § 6.4.3.

³⁴ Met inbegrip van testactivatie

³⁵ Met andere woorden, de activatie i wordt beschouwd te hebben plaatsgevonden in warme omstandigheden als de tijd tussen het einde van activatie $i-1$ ('Stop activation $i-1$ ') en het begin van de activatie i ('start activation i ') zoals hieronder geïllustreerd, kleiner dan of gelijk is aan 24u.

6.2.3 Vergoeding

De activatieprijs wordt contractueel vastgelegd zodat deze de kosten dekt die een SGR-leverancier heeft om op vraag van ELIA energie te leveren.

De vergoeding van activaties is van het type "cost-reflective" om de kosten te dekken die elke activatie inhoudt voor een SGR-leverancier. Rekening houdend met de onzekerheid over de prijszetting van olie en gas op de internationale markten, houdt deze vergoeding in redelijke mate rekening met de brandstofkosten en vaste activatiekosten van de producent.

Om rekening te houden met de verschillende fases van een activatie bestaat de vergoeding uit de volgende 3 termen:

1. "Warm-up" kosten [€] = $FC + S_{start} * SF_{price}$ waarbij:
 - FC = vaste kosten [€] noodzakelijk bij elke opstart die kunnen verschillen naargelang de opstartomstandigheden ("koud" of "warm");
 - S_{start} = het volume brandstof nodig tijdens de "Warm-up" periode [G];
 - SF_{price} = de referentieprij van de gebruikte brandstof [€/GJ].
2. Kosten voor elke MWh die geïnjecteerd zou moeten zijn³⁶ vanaf de "Ramp-up" fase tot aan het einde van de injectie:
$$\text{Variable Activatieprijs} = \text{I-bid cost [€/MWh]} = \{1,1 * (\text{FuelCost} + \text{BHK}) + \text{External} + \text{ExtraROM}\}$$
 - FuelCost staat voor de brandstofkosten van de SGR-centrale waarop de offerte betrekking heeft. Deze parameter wordt bepaald op basis van het specifieke verbruik van het type SGR-centrale in kwestie en van de verwachte marktprijs van de brandstof die deze SGR-centrale gebruikt;
 - External staat voor het geheel van de externe productiekosten voor dit type SGR-centrale die rechtstreeks voortvloeien uit de activatie van de offerte (bijvoorbeeld de kosten verbonden aan de uitstoot van CO₂ of mogelijke variabele kosten voor het gebruik van het gas -en elektriciteitsnetwerk), deze kosten moeten redelijk en aantoonbaar zijn;
 - ExtraROM staat voor de operationele en onderhoudskosten. Deze kosten worden standaard vastgelegd op €2/MWh;
 - BHK vertegenwoordigt de beheerskosten. Deze parameter wordt standaard vastgelegd op 5% van de FuelCost.
3. Bijkomende kosten voor elke mogelijke verlenging na het einde van de "Warm-up" periode:
$$\text{Prolongation costs [€/uur]} = \text{Sprolong} * SF_{price}$$
 waarbij:
 - Sprolong = het volume brandstof nodig voor elk uur verlenging van de "Warm-up" [G];
 - SF_{price} = de referentieprij van de gebruikte brandstof [€/GJ].

Om de verschillende bovenstaande parameters te bepalen worden dezelfde regels en dezelfde waarden voor de parameters gebruikt die in het kader van het Contract voor de coördinatie van de injectie door de productie-eenheden (CIPU) moeten worden bezorgd.

De effectieve weerspiegeling van deze kosten kan gecontroleerd worden door de CREG in het kader van haar advies met betrekking tot de redelijkheid van de

³⁶ Zoals berekend door ELIA op basis van de technische kenmerken evenals de opstarttijden van de SGR-centrale beschreven in het SGR-contract.

offertes in overeenstemming met Artikel 7sexies §3 van de Elektriciteitswet en door ELIA bij het ondertekenen van het CIPU contract.

6.2.4 Controle en penaliteit

Voor elke activatie berekent ELIA het verschil per kwartier tussen de energie die geïnjecteerd zou moeten zijn (SGR_{Req}) en de energie die effectief geïnjecteerd werd (SGR_{Sup}).

Tijdens de "Ramp-up" fase zal een correctie van de vergoeding (van de Ibid cost) worden toegepast voor elke ontbrekende MWh, rekening houdend met een tolerantie op de energie die geïnjecteerd zou moeten zijn. Deze tolerantie bedraagt 1% van de $P_{max_Technisch}$ met een minimum van 0,5 MW.

Met andere woorden, als $SGR_{sup} < SGR_{req} - Tolerantie$, zal de vergoeding worden verminderd met $Ibid\ cost * (SGR_{Req} - SGR_{Sup})$ met $Tolerantie [MW] = \max(0,5 ; 1\%P_{max_Technisch})$

Tijdens de fase van de Effectieve Levering zal een penaliteit worden toegepast voor elke ontbrekende evenals overtollige MWh gelijk aan $2 * Ibid\ cost$ rekening houdend met het toepassen van een tolerantieband, die samenhangt met de regelingsnauwkeurigheid, rond de energie die door de SGR-centrale geïnjecteerd zou moeten zijn. Deze tolerantie bedraagt 1% van de $P_{max_Technisch}$ met een minimum van 0,5 MW.

De penaliteit wordt dus berekend op basis van het principe dat hierna wordt geïllustreerd:

$$2 * Ibid\ cost * \{ \max[0 ; SGR_{Req} - 1Tolerantie - SGR_{Sup}] + \max[0 ; SGR_{Sup} - SGR_{Req} + Tolerantie] \} \text{ met } Tolerantie [MW] = \max(0,5 ; 1\%P_{max_Technisch})$$

In geval de opstart niet lukt binnen de contractueel bepaalde termijnen, met andere woorden, als de SGR-centrale het niveau van zijn beschikbare P_{min} niet heeft bereikt binnen de contractuele termijnen³⁷ na bevestiging door ELIA om over te gaan naar de Ramp-up, dan kan de SGR-centrale worden beschouwd als onbeschikbaar totdat de SGR-leverancier, met behulp van tests, kan bewijzen dat hij binnen deze termijnen kan opstarten. Bovendien zal een bijkomende forfaitaire penaliteit gelijk aan 3 dagen reservatievergoeding toegepast worden bovenop de penaliteit voor onbeschikbaarheid.

Omdat deze SGR-centrales per definitie buiten de markt geplaatst zijn, zal elk volume energie dat geïnjecteerd wordt aan het toegangspunt van een SGR-centrale tijdens³⁸ of buiten de activatieperiodes geneutraliseerd worden en niet meegerekend worden in de afrekening van de evenwichtspositie van de ARP tot wiens perimeter de SGR-centrale behoort.

Voor alle energie die op hetzelfde toegangspunt als dat van een SGR-centrale afgenomen wordt zal echter de normale berekeningsprocedure worden toegepast zoals voorzien binnen de toegangs- en evenwichtsperimeters bepaald in het toegangs- en ARP-contract.

Het totale bedrag aan reserveringspenaliteiten (beschreven in §5.2.5) en activatiepenaliteiten (hierboven beschreven) toegepast op een SGR-leverancier is onderworpen aan een bovengrens per Winterperiode, die verzekert dat de totale kosten van de penaliteiten de totale reservatievergoeding per Winterperiode niet overschrijden, en dit zonder afbreuk te doen aan enige aansprakelijkheid vanwege de SGR-leverancier voor het niet nakomen van zijn verplichtingen en zonder afbreuk aan het nakomen van de verplichtingen zelfs nadat deze bovengrens is bereikt.

³⁷ Volgens de principes beschreven in §6.2.2

³⁸ Met inbegrip van tests

6.3 Activatie van strategisch reservevermogen SDR

In dit deel van het document worden de voornaamste kenmerken van de strategische SDR reserve beschreven met betrekking tot de voorwaarden, beperkingen en selecties.

6.3.1 Baseline en Vermogen dat beschikbaar is voor activatie

De SDR-leverancier verbindt zich ertoe bij activatie het totale verbruik van zijn afnames tot aan het **Target** te laten dalen gedurende een contractueel vastgelegde periode. Het vermogen dat voor elk kwartier van een activatie als reduceerbaar wordt beschouwd is het verschil tussen de Baseline en het Target.

De Baseline van de SDR-eenheid 'Baseline_{SDRUnit}' is de som van de individuele Baselines 'Baseline_i' van alle Leveringspunten *i* die deze SDR-eenheid vormen.

Voor elk Leveringspunt dat een Toegangspunt van het ELIA-net is, is de Baseline gelijk aan de nominatie van vermogen per kwartier die door de ARP van dit Toegangspunt is ingediend op D-1.

Voor elk ander type Leveringspunt wordt de Baseline berekend op basis van de historische verbruiksgegevens van dit Leveringspunt volgens de hieronder beschreven methode X van Y.

Voor een activatie die plaatsvindt gedurende een bepaalde periode D³⁹ van dag A.

1. Bepalen van de "standaarddagen". Deze fase bestaat erin X dagen in het verleden te zoeken waarop de kwartuurtmetingen voor de afname van het Leveringspunt worden gebruikt om de Baseline_i te berekenen.

Die X dagen worden gekozen uit de Y laatste representatieve dagen⁴⁰ van dezelfde categorie als A (dit wil zeggen, ofwel werkdag ofwel weekend of feestdag). Ze komen overeen met de X dagen (van de hierboven beschreven Y dagen) waarop het gemiddelde van het actieve vermogensverbruik over de periode D_{max} het hoogst is, waarbij D_{max}⁴¹ overeenkomt met de maximale activatieperiode met een duur van 4 uur of 12 uur indien het respectievelijk een SDR 4 contract of SDR 12 contract betreft en die begint op hetzelfde kwartier.

2. Berekenen van het profiel van de Baseline. Deze fase bestaat erin voor elk kwartier van de periode D de waarde van de Baseline te berekenen: deze waarde komt overeen met het gemiddelde van de X waarden van de afname van het Leveringspunt *i* gemeten tijdens datzelfde kwartier in de loop van de X representatieve dagen.

3. Aanpassen van het niveau van de Baseline. Deze laatste fase bestaat erin het in punt 2 hierboven verkregen kwartierprofiel aan te passen in functie van de afname van het Leveringspunt *i* tijdens de 3 uren die voorafgaan aan de Notificatie⁴² van de activatie. De aanpassing gebeurt door aan elke berekende kwartierwaarde een (positieve of negatieve) "correctiewaarde" toe te voegen. Deze wordt verkregen door het verschil te maken tussen de gemiddelde waarde van de afname van het Leveringspunt *i* tijdens de 3 uren die voorafgaan aan de Notificatie en de gemiddelde waarde van de afname op het Leveringspunt *i* gedurende de overeenkomstige uren van de X standaarddagen.

De activatie van het offer gebeurt altijd voor het volledige reduceerbare volume van een SDR-eenheid. Als de SDR-leverancier een aanvraag tot activatie ontvangt,

³⁹ D komt overeen met de periode van Effectieve Levering die loopt van het kwartier [uu:mm] tot het kwartier [uu:mm +D]

⁴⁰ Een niet-representatieve dag is een dag gedurende dewelke de afname van de SDR-eenheid werd beïnvloed door een onverwachte en/of ongewone afname zoals beschreven in het SDR-contract.

⁴¹ D_{max} loopt van het kwartier [uu:mm] tot het kwartier [uu+4:mm] in het geval van SDR 4 of [uu+12:mm] in het geval van SDR 12

⁴² Zoals bepaald in punt 1 van §6.4.3

moet hij het verbruik van zijn portfolio verminderen totdat het **Target** wordt bereikt.

6.3.2 Kenmerken van een activatie

Naar analogie met de SGR en om rekening te houden met de voorbereidingstijd die nodig is om het verbruik van afnames te reduceren wordt een activatie ook gekenmerkt door verschillende fases die hieronder worden beschreven; de activatie wordt als volledig beschouwd als alle fasen zijn uitgevoerd:

- De "Warm-up" periode: eerste fase van de voorbereiding op de eigenlijke Vraagreductie. De maximale duur van deze periode hangt af van de kenmerken van de SDR-eenheid en is vastgelegd in het SDR-contract met een maximum van 6,5 uren. Tijdens deze periode kan ELIA zonder vooropzeg de Vraagreductie annuleren. Op het einde van deze periode bevestigt ELIA aan de SDR-leverancier of de Vraagreductie tot aan het **Target** mag voortgezet worden, de "Warm-up" periode verlengd moet worden of de Vraagreductie geannuleerd moet worden.
- De "Ramp-down" periode: tweede fase waarin het globale verbruik van de portfolio SDR daalt tot het **Target** bereikt is. De maximale duur van deze fase wordt eveneens contractueel vastgelegd met een maximum op 1,5 uur.
- De "Effectieve levering" is de periode die begint op het moment waarop het totale verbruik van het SDR-portfolio geacht wordt het **Target** bereikt te hebben (rekening houdend met de SDR-eenheidsgebonden duur van de voorgaande fasen, wordt dit kwartier door ELIA aan de SDR-leverancier doorgegeven wanneer het een beroep doet op de SDR-leverancier) en eindigt op het moment dat ELIA vraagt om de activatie te stoppen. De duur van de fase Effectieve levering is onderworpen aan een bovengrens zoals vastgelegd in het SDR-contract.

Zoals reeds vermeld in §5.3.3 is de maximale duur van de fase Effectieve levering van een activatie contractueel vastgelegd op 4 of 12 uren en de minimale duur is vastgelegd op 1 uur.

6.3.3 Vergoeding

De vergoeding is gebaseerd op de prijzen die zijn vastgelegd in het SDR contract na de gunningsprocedure. Zoals de vergoeding voor SGR is zij samengesteld uit meerdere termen die verbonden zijn aan de verschillende fasen van een activatie:

1. Een forfaitaire vergoeding [€] vanaf de eerste notificatie voor activatie van ELIA (wat overeenkomt met het begin van de "Warm-up" periode).
2. Een forfaitaire vergoeding [€/uur] voor verlenging van de "Warm-up" periode.
3. Tijdens de periode van Effectieve levering van SDR, wordt het effectief gereduceerde volume vergoed tegen de vastgelegde activatieprijs in [€/MWh]. Het effectief gereduceerde volume wordt gedefinieerd als de vermindering van de afname ten opzichte van de Baseline gedurende de periode van Effectieve Levering en voor zover deze vermindering van afname de SL (of Target) in het geval van SDR DROP TO niet overschrijdt of niet hoger is dan de waarde Rref in het geval van SDR DROP BY:

Effectief gereduceerde volume = SupVol

*= max [0 ; Baseline-max(Pmes ; SL)]*duur van Effectieve Levering in het geval van SDR DROP TO*

= min (Rref ; NactVol) in het geval van SDR DROP BY

Met NactVol zijnde de vermindering van de afname ten opzichte van de Baseline, rekening houdend met de contractuele voorwaarden met betrekking tot het maximaal activeerbaar volume op een bepaald

Leveringspunt zoals bepaald in het contract tussen de betrokken Distributienetbeheerder en de SDR-leverancier voor elk Leveringspunt dat een toegangspunt is op het Distributienet

6.3.4 Controle en penaliteit

De controle op de activatie bestaat uit de volgende elementen:

1. Tijdens de periode van Effectieve Levering het volume dat effectief gereduceerd wordt en het volume dat zou moeten gereduceerd zijn vergelijken. Het volume dat zou moeten gereduceerd worden voor een bepaald kwartier komt overeen met het positieve verschil tussen de Baseline voor dat kwartier en het Target. Er is een penaliteit voorzien indien het **Target** niet zou worden bereikt. Deze penaliteit is proportioneel met de verhouding tussen het volume dat niet is gereduceerd Non_del_Vol en het volume dat gereduceerd zou moeten zijn $ReqVol$, volgens het hieronder beschreven principe.

$$2 * \text{activatieprijs} [\text{€}/\text{MWh}] * \min \left(1; \frac{Non_del_Vol}{ReqVol} \right) * ReqVol$$

Met Non_del_Vol gelijk aan het verschil tussen het volume dat gereduceerd zou moeten zijn $ReqVol$ en het volume dat effectief gereduceerd is zoals hoger beschreven: $Non_del_Vol = ReqVol - SupVol$

Een tolerantie van 1% ten opzichte van de waarde $R_{ref} + SL_{SDR}$ voor SDR DROP TO en $R_{ref} + UM_{SDR}$ voor SDR DROP BY zal toegepast worden op deze penaliteit.

2. De tijd nodig om het **Target** te bereiken versus de contractueel bepaalde termijnen vergelijken. Wanneer het **Target** niet bereikt wordt binnen de "Ramp-down" periode zal een forfaitaire penaliteit gelijk aan 3 dagen reserveringsvergoeding toegepast worden:

$$3 * 24u * \text{reserveringsprijs} [\text{€}/\text{MW/h}] * R_{ref}$$

Deze penaliteit is cumulatief met de voorgaande penaliteit.

Na 3 niet-conforme opeenvolgende activiteiten (waarvoor een van de twee hierboven beschreven activatiepenaliteiten werd toegepast) behoudt ELIA zich het recht voor, na analyse en bespreking met de SDR-leverancier, om de SDR-eenheid uit te sluiten van het SDR-contract voor strategische reserve of zijn contractuele vermogen R_{ref} naar beneden bij te stellen totdat hij heeft aangetoond dat hij opnieuw in staat is om de dienst te verlenen volgens de contractuele modaliteiten. Tijdens de periode van uitsluiting en zonder afbreuk te doen aan zijn aansprakelijkheid voor de veroorzaakte schade, zal de SDR-leverancier niet vergoed worden voor de beschikbaarheid van het contractuele vermogen.

Hetzelfde geldt als aan het einde van de Winterperiode waarop het SDR-contract betrekking heeft blijkt dat minstens 30% van de uitgevoerde activiteiten een activatiepenaliteit kreeg. ELIA behoudt zich dan het recht voor om de SDR-eenheid uit te sluiten voor de eventuele aanbesteding die betrekking heeft op de volgende Winterperiode.

Het totale bedrag aan penaliteiten zoals hierboven beschreven dat wordt toegepast op een SDR-eenheid is onderworpen aan een bovengrens op basis van de contractduur, die verzekert dat de totale som van de penaliteiten de totale reserveringsvergoeding per contractduur niet overschrijden, en dit zonder afbreuk te doen aan enige aansprakelijkheid vanwege de SDR-leverancier voor het niet nakomen van zijn verplichtingen en zonder afbreuk aan de uitvoering van de verplichtingen zelfs nadat deze bovengrens bereikt is.

Het ARP-contract bepaalt de specifieke modaliteiten voor het in rekening brengen van het effect van een activatie van een SDR-eenheid op de perimeter van de

ARP('s) overeenkomend met de toegangspunten die⁴³ aan deze SDR-eenheid zijn gelinkt, volgens de volgende principes:

- Voor de Leveringspunten die Toegangspunten van het ELIA-net zijn, wordt het effect van de activatie vervangen door de nominatie van de ARP('s) in de overeenkomstige perimeter tijdens de Ramp-downperiode en tot het einde van de periode van Effectieve Levering.
- Voor de andere 3 types Leveringspunten wordt de perimeter van de ARP niet gecorrigeerd.

Voor redenen van duidelijkheid, gaan de precieze modaliteiten van het ARP-contract voor op deze modaliteiten.

6.4 Operationele procedure vanaf de vaststelling van het risico op Structureel Tekort tot aan de activatie van de strategische reserve

Dit deel van het document bevat de werkingsregels met betrekking tot de operationele procedure voor inschakeling van de strategische reserve in geval van een Structureel Tekort. Om alle verwarring te vermijden, zijn vanaf dit punt in het voorliggend document de bepalingen van deze regels van toepassing op alle gecontracteerde SR-eenheden.

De strategische reserve wordt aangewend om de behoeften van de Belgische regelzone te dekken wanneer de bevoorradingszekerheid van de elektriciteit van deze zone aangetast wordt.

Ze wordt geactiveerd wanneer er op korte termijn een niet verwaarloosbaar risico op "Structureel Zonetekort" wordt vastgesteld teneinde te voorkomen dat netgebruikers gedwongen moeten afgeschakeld worden door de inwerkingtreding van het afschakelplan en teneinde het volume van de balancingreserves beschikbaar te houden voor de belangrijkste functie daarvan⁴⁴.

Het risico op een Structureel Tekort in de Belgische regelzone kan op twee manieren vastgesteld worden:

- Via de activatie van een alarm op basis van een economische indicator. We spreken dan van activatie door een "Economic Trigger".
- Via de activatie van een alarm op basis van technische indicatoren. We spreken dan van activatie door een "Technical Trigger"

6.4.1 Detectie van het risico op een Structureel Tekort via een economisch criterium/Economic Trigger

Een eerste identificatie van een risico op Structureel Tekort kan gebeuren op basis van de resultaten van de Belpex DAM bij sluiting wanneer het totale volume van het aanbod elektrische energie (leveringsorders) onvoldoende blijkt om het totale gevraagde volume energie, uitgedrukt in de vorm van beperkte afnameorders die

⁴³ De toegangspunten gelinkt aan een SDR-eenheid zijn de Leveringspunten (als die laatste Toegangspunten van het ELIA- of het Distributienet zijn) of de Toegangspunten van het ELIA-net voorafgaand aan de Leveringspunten.

⁴⁴ het compenseren van een plots residueel onevenwicht in de zone dat voornamelijk voortvloeit uit voorspellingsfouten van de belasting of de hernieuwbare productie van de ARP's en/of de plotse en accidentele uitschakeling van installaties in hun portfolio.

tegen maximale orderprijs⁴⁵ zijn geplaatst, op de markt te dekken zoals beschreven in het marktreglement van Belpex.

In dit geval stelt ELIA als operator van de strategische reserve een volume uit de strategische reserve ter beschikking aan Belpex. Hiermee moeten in de mate van het mogelijke de volumes van beperkte Afnameorders, waarop de Belpex DAM-markt niet is kunnen ingaan na de sluiting van de veiling ook al werden ze tegen de maximale Orderprijs geplaatst, worden bediend. Deze niet-bediende Afnameorders worden automatisch gedupliceerd in het marktsegment Belpex SRM, dat opent na de sluiting van Belpex DAM en dus van de NWE-marktkoppeling. Deze duplicatie zal de enige mogelijke manier zijn om afnameorders te plaatsen op de Belpex SRM.

In de praktijk zal ELIA vóór de aanvang van de Belpex DAM aan Belpex de volumes per uur aan strategische reserve meedelen die ELIA ter beschikking heeft voor de uren van de volgende dag⁴⁶.

Belpex zal het volume dat het van ELIA ter beschikking krijgt, of een deel daarvan, in de mate van het mogelijke toewijzen op een manier die voldoet aan de vraag op de Belpex SRM. Als het volume dat ELIA beschikbaar stelt onvoldoende is om aan de volledige vraag op de Belpex SRM te voldoen, zal Belpex het volume naar verhouding van de vraag verdelen. Alle transacties op dit marktsegment gebeuren tegen de maximale orderprijs die geldt op de Belpex DAM.

Elk door ELIA aan de operator Belpex te leveren volume voor een gegeven periode en uitgevoerd in het marktsegment SRM is vast en zal altijd geleverd worden.

6.4.2 Detectie van het risico op een Structureel Tekort via een technisch criterium/Technical Trigger

ELIA kan ook zijn toevlucht nemen tot de strategische reserve indien er op de DA- of ID-markten een verhoogd risico op een Structureel Tekort vastgesteld wordt op basis van verschillende voorspellingsindicatoren over de toestand van het systeem.

De eerste evaluatie van de toestand van het systeem gebeurt om 18u of later op D-1, het eerste moment waarop ELIA over alle relevante informatie beschikt om deze analyse mogelijk te maken.

Na deze eerste analyse wordt de evolutie van het systeem permanent bewaakt en kan het risico op een Structureel Tekort via een technisch criterium ten vroegste op DA om 18u of worden gedetecteerd en dat tot 4 uren⁴⁷ vóór de realtime.

Onder de verschillende indicatoren die in rekening genomen worden om te helpen bij de beslissing, worden voorspellingen voor dag D die de vorm aannemen van de volgende curves voortdurend bewaakt door de dispatching van ELIA. Het gaat over de volgende 4 curves:

1. De voorspellingscurve van de totale productie in de Belgische regelzone, inclusief
 - Gegevens vanuit de markt (netto-invoer DA en ID)
 - De productieprogramma's die op DA of ID ingediend worden door de eenheden die onder een CIPU-contract vallen (met uitzondering van de windturbineparken)
 - De informatie over de productie afkomstig uit de voorspellingsinstrumenten van ELIA zoals de voorspellingen van

⁴⁵ De DAM-prijs bereikt in zo'n situatie zijn Maximale Orderprijs.

⁴⁶ Rekening houdend met de technische beperkingen zoals de Warm up- en de Ramp up-tijden van de SGR-centrales en het moment waarop de eerste notificatie door Elia voor de volgende dag kan plaatsvinden. Bijvoorbeeld het vermogen dat aan Belpex ter beschikking wordt gesteld voor een SGR-centrale waarvan de opstarttijden 9 uur bedragen, zal 0 MW tussen 0 en 3 uur 's morgens op dag D zijn, rekening houdend met een notificatie om 18u of later op DA.

⁴⁷ rekening houdend met een termijn dat ELIA nodig heeft om een contextuele analyse uit te voeren en het risico op Structureel Tekort correct in te schatten, evenals de termijnen die noodzakelijk zijn voor de marktspelers om ID-nominaties in te dienen.

wind- en zonne-energieproductie en/of van productie-eenheden die niet onder CIPU vallen, en dit zowel voor de productie aangesloten op het ELIA-Net als voor de productie aangesloten op het distributienet.

2. De voorspellingscurve van ELIA van het totale verbruik in de regelzone, rekening houdend met meetgegevens en extrapolaties van historische weersvoorspellingen op basis van de weersvoorspelling voor dag D.

Opmerking: Deze eerste twee datasets zijn in theorie identiek, gezien het feit dat de eerste ongeveer de productievoorspellingen van de marktspelers voorstelt (die zelf gelijk zijn aan hun verbruiksvoorspellingen), die worden verfijnd op basis van de productievoorspellingen van ELIA, terwijl de tweede de verbruiksvoorspellingen van ELIA voorstelt. Een verschil tussen deze twee curves betekent:

- Een verschil in de som van de verbruiksvoorspellingen van de marktspelers vergeleken met de verbruiksvoorspellingen van ELIA.
 - Een verschil tussen de voorspellingen van de hernieuwbare en/of gedecentraliseerde productie van de marktspelers en die van ELIA
3. De curve die de voorspelling van de totale productie van de regelzone (= de curve beschreven onder nr. 1) weergeeft vermeerderd met de binnen 15 minuten activeerbare marge die ter beschikking wordt gesteld aan ELIA in de vorm van Incremental Bids op de eenheden die onder een CIPU-contract vallen.
 4. De bovengrens van de productie, gebaseerd op de curve beschreven in punt 3, verhoogd met het vermogen van de beschikbare Balancingreserves.

ELIA voert een contextuele analyse uit, tenminste als een van de volgende twee situaties zich uiterlijk 4 uur⁴⁸ vóór de realtime voordoet:

- De voorspellingscurve nr. 2 is groter dan de voorspellingscurve nr. 3. Dit betekent dat op de momenten waarop deze overschrijding plaatsvindt de productiemarge die de markt beschikbaar stelt en de het totale verbruik in de Belgische regelzone dat ELIA voorspelt niet met elkaar overeenstemmen. Deze situatie zou tot het gebruik van Balancingreserves om aan de verbruiksvraag te voldoen leiden, waardoor de marge die de Balancingreserves bieden om plotse onevenwichten te compenseren, afnemen.
- Er is niet genoeg marge tussen curve 4 en één van de twee curves 1 of 2 om de uitval van een nucleaire productie-eenheid te dekken.

De contextuele analyse van ELIA bestaat erin het risico op Structureel Tekort in te schatten door alle relevante beschikbare informatie te controleren, inclusief de foutmarge van de gebruikte voorspellingscurves (bv. een verschil tussen de gemeten meteorologische gegevens op het moment van deze evaluatie en de voorspellingen voor dat moment, het verschil tussen de voorspelling en de reële curve van de productie en het verbruik op het moment van de evaluatie, de beschikbaarheid van trage, niet opgestarte eenheden of eender welke andere capaciteit ter beschikking van de producenten en waarvan ELIA weet heeft, door indien nodig de betrokken producenten te contacteren, de beschikbaarheid aan de grenzen, de staat en de veiligheid van het net in België en in de buurlanden).

Zoals echter vermeld in de §3 "Inleiding" zou de strategische reserve uitzonderlijk, maar rekening houdend met de activatietijden van de SR-eenheden, kunnen worden geactiveerd in situaties die dicht bij de real time liggen indien het erom gaat een gedwongen afschakeling op basis van het afschakelplan te voorkomen en

⁴⁸4 uur die overeenkomen met een tijdsvenster dat rekening houdt met een termijn die ELIA nodig heeft om een contextuele analyse uit te voeren en het risico op Structureel Tekort correct in te schatten, evenals de termijnen die noodzakelijk zijn voor de marktspelers om opnieuw ID-nominaties in te dienen.

als ELIA alle andere beschikbare middelen om de afschakeling op basis van het afschakelplan te vermijden heeft uitgeput of deze niet volstaan. Op basis van de verschillende gegevens kan ELIA, als het risico op Structureel Tekort voldoende hoog wordt geacht, de strategische reserve inschakelen.

In tegenstelling tot de activatie door een Economic Trigger, die de binaire consequentie is van een automatisch proces, is de activatie door een Technical Trigger een beslissingsproces waarin menselijke evaluatie een belangrijke rol speelt.

De uitkomst van deze analyse is een vermogensprofiel dat gedurende meerdere kwartieren gedekt moet worden door strategische reserve ("te dekken profiel" voor "te dekken periode").

6.4.3 Verschillende fases in de activatie van een SR-eenheid

De eigenlijke activatie van eenheden in de strategische reserve gebeurt in verschillende fasen.

Dit laat toe om rekening te houden met de tijd die de leveranciers van SGR en SDR (zoals beschreven in §6.2.2 en §6.3.2) nodig hebben om hun SGR-centrale(s) / SDR-eenhe(i)d(en) voor te bereiden om energie in het net te injecteren terwijl ELIA toch over de nodige flexibiliteit beschikt om een activatie te annuleren en elke onherroepelijke beslissing uit te stellen om de impact van de strategische reserve op de balancingmarkt van de Belgische regelzone tot het minimum te beperken.

1. De eerste fase is de notificatie. Zodra de behoefte aan energie uit de strategische reserve vastgesteld is voor een gegeven periode die begint op het moment t , stuurt ELIA de geselecteerde SGR/SDR-leveranciers een notificatie, zodat zij zich kunnen voorbereiden om in staat te zijn de gevraagde energie te injecteren op moment t . Deze notificatie vindt plaats ten laatste X uur voor moment t . Waarbij X rekening houdt met de activatietijden van de geselecteerde SR-eenheden zoals beschreven in § 6.2.2 voor SGR en § 6.3.2 voor SDR.
2. De tweede fase is de verificatie. De verificatie wordt ten laatste uitgevoerd als de SR-eenheden die de notificatie ontvangen hebben verondersteld worden de nodige voorbereidingen voor de "Warm-up" periode uitgevoerd te hebben en klaar te zijn om geleidelijk energie in het net te beginnen injecteren. Ze gebeurt dus na de notificatie en ten laatste Y uur vóór het moment t . Y houdt rekening met de tijd die de geselecteerde SR-eenheden nodig hebben om het gewenste vermogensniveau te bereiken (met andere woorden de instelwaarde (set point) als het gaat om een SGR-centrale⁴⁹ of het Target als het gaat om een SDR-eenheid⁵⁰). Tijdens deze fase bevestigt ELIA de behoefte en dus het volume energie dat geïnjecteerd moet worden en vraagt het aan de SR-eenheden om de Ramp-up (voor SGR-eenheden) en de Ramp-down (voor SDR-eenheden) te beginnen. Vanaf dat moment is de injectie van energie uit de strategische reserve in het net a priori onomkeerbaar.

Indien de behoefte daarentegen niet bevestigd wordt, kan ELIA vragen om de "Warm-up" periode te verlengen⁵¹ om de injectie van energie uit te stellen of de activatie annuleren en vragen om de SR-eenheden stil te leggen. De keuze tussen een verlenging of een annulering zal gebaseerd worden op de voorspellingsindicatoren voor de toestand van het systeem zoals beschreven in § 6.4.2.

⁴⁹ Overeenkomstig §6.2.2

⁵⁰ Overeenkomstig §6.3.2

⁵¹ Rekening houdend met de contractuele modaliteiten

6.4.4 Activatieprocedure op D-1 en D

De procedure die gaat van de detectie van een risico op Structureel Tekort via de verschillende stappen beschreven in § 6.4.3 tot het injecteren, op moment t van dag D, van het gewenste volume energie uit de strategische reserve is een dagelijkse procedure die begint op D-1 om 18:00 u, wanneer ELIA over alle nodige gegevens beschikt om de situatie van het systeem te analyseren.

Zoals hoger uitgelegd, wordt er dus in DA om 18:00 u een behoefteprofiel opgesteld (als resultaat van een vaststelling via de Economic Trigger of de Technical Trigger) dat op dag D gedurende een "te dekken periode" door de strategische reserve geleverd moet worden.

Wanneer een dergelijk profiel vastgelegd is, begint ELIA met een eerste technisch-economische selectie te maken (zoals beschreven in § 6.5) van de SR-eenheden die geactiveerd moeten worden om dit profiel te leveren in deze periode. Vervolgens identificeert ELIA het gepaste moment om de notificatie (zoals bepaald in § 6.4.3) naar de geselecteerde SR-eenheden te sturen, waarbij rekening gehouden wordt met de langste voorbereidingstijd van de beschikbare en activeerbare SR-eenheden om op het gewenste moment te kunnen leveren.

Tenzij er een nieuw alarm via de Technical Trigger afgaat dat op een verslechtering van de situatie wijst⁵² en bovenstaande oefening moet worden overgedaan, begint de volgende fase op het moment dat eerder aangegeven werd in de notificatie.

Op het moment van de notificatie verifieert ELIA eerst of de eerder gemaakte selectie nog altijd overeenkomt met het behoefteprofiel.

Indien dat het geval is, verstuurt ELIA (een) notificatie(s) naar de geselecteerde SGR- en/of SDR-leverancier(s) die zich moeten voorbereiden om energie te injecteren (of vraag te reduceren) en een bepaald vermogensniveau te bereiken voor een bepaald kwartier.

Indien niet, kan een nieuwe selectie plaatsvinden⁵³. Als het behoefteprofiel wordt uitgesteld en de activaties dus later moeten gebeuren, kan het tijdstip van de notificatie eveneens uitgesteld worden.

De laatste fase in deze procedure is de verificatie (zoals bepaald in § 6.4.3). In deze fase controleert ELIA nog een laatste keer of de eerder gemaakte selectie nog altijd overeenkomt met het behoefteprofiel. Indien dat het geval is, vraagt ELIA de SDR-/SGR-leverancier(s) die de notificatie ontvingen om over te gaan tot de volgende fase van de activatie⁵⁴. Indien dat niet het geval is, kan ELIA de activatie annuleren, de leveranciers vragen om de "Warm-up" fase te verlengen⁵⁵ zodat ze voorbereid blijven op een latere activatie of, indien de situatie dit vereist en toelaat, de selectie aanpassen.

6.5 Technisch-economische selectie van de strategische reserve-eenhe(i)d(en) voor activatie

In dit gedeelte van het document worden de principes bepaald die van toepassing zijn op de samenstelling, na selectie, van het subtotaal van de verschillende beschikbare volumes strategische reserve (SGR en/of SDR) die geactiveerd zullen worden om een bepaald behoefteprofiel te dekken.

Deze selectie wordt uitgevoerd rekening houdend met de beoordeling door de ELIA dispatching van het behoefteprofiel voor de strategische reserve en het potentiële volume daarvan, en met de technische beperkingen vermeld in de SGR- en SDR-

⁵² Dit betekent dus een belangrijke verhoging van het maximale vermogen dat gedekt moet worden of een verschuiving van het behoefteprofiel die een vroegere opstart dan voorzien nodig maakt.

⁵³ Dit is altijd een mogelijkheid, want het tijdstip van de notificatie wordt gebaseerd op de SR-eenheid van de beschikbare en activeerbare SR-eenheden die de langste voorbereidingstijd nodig heeft.

⁵⁴ Dit komt overeen met de "Ramp-up" periode van de SGR-centrales en de "Ramp-down" periode van de SDR-eenheden

⁵⁵ Rekening houdend met de contractuele modaliteiten

contracten⁵⁶ en beoogt een redelijk compromis te vinden tussen de volgende doelstellingen:

1. De totale activatiekosten (met inbegrip van vaste kosten die voortvloeien uit een activatie) tot een minimum beperken
2. Het teveel aan energie⁵⁷ dat de strategische reserve in de Belgische regelzone inbrengt zoveel mogelijk beperken

Rekening houdend met de volgende beperkingen:

- het aantal beschikbare activiteiten voor elk SDR- en SGR-contract⁵⁸
- voldoende rotatie van de geactiveerde leveranciers

6.6 Impact op het SI en het NRV

Het volume van de energie van de strategische reserve dat overeenkomt met het volume dat ELIA verkoopt en toewijst op Belpex SRM wordt in principe opgenomen in de verkoop- en aankoopnominaties voor energie die de betreffende ARP's op D-1 bij ELIA indienen volgens de regels vastgesteld in het ARP-contract⁵⁹.

Afgezien van dit volume dat op Belpex SRM geleverd wordt, zal elk volume dat op vraag van ELIA door een SR-eenheid in de regelzone geïnjecteerd wordt, verrekend worden in het NRV.

Indien ELIA dus voor kwartier (j) een volume **SRV_j** van strategische reserve activeert om het volume **SRV_{BPXj}** te leveren dat op Belpex SRM toegewezen is voor dat kwartier:

- is het volume van de strategische reserve geactiveerd door ELIA in de Belgische regelzone tijdens kwartier (j), **SRV_{BCAj}** en dus gelijk aan **SRV_j - SRV_{BPXj}**
- Het **NRV_j** voor kwartier (j) zal gelijk zijn aan **BOV_j + SRV_{BCAj} - BAV_j**

Met de verhouding **SI_j = ACE_j - NRV_j** kan het correcte **SI_j** gereconstrueerd worden, met andere woorden het initiële onevenwicht van de zone zoals dat zich zonder tussenkomst van ELIA zou hebben voorgedaan.

⁵⁶ Deze beperkingen betreffen het aantal, de duur en de frequentie van de activiteiten, de gecumuleerde duur van alle activiteiten en de contractuele beschikbaarheid van de activeerbare volumes.

⁵⁷ Een perfecte afstemming van het geactiveerde volume op de reële behoefte aan strategische reserve is immers niet mogelijk. Dit komt enerzijds door de foutmarge die voortvloeit uit het feit dat een activatie via een Technical Trigger gebaseerd is op voorspellingen van de situatie en niet op de realtime situatie en anderzijds door de technische beperkingen verbonden aan de SGR-centrales en SDR-eenheden, waaronder:

- het minimale vermogen P_{min} dat een SGR-centrale produceert na opstart,
- de ondeelbaarheid van het geactiveerde SDR-volume (activeerbaar volume van het type "alles of niets" dat overeenkomt met het verschil tussen de Baseline en het Target),
- de verschillende mogelijke injecties van energie tijdens de "Warm-up" en de "Ramp-up"/"Ramp-down" periodes van de SGR-centrales en SDR-eenheden

Omwille van deze redenen zullen, in het algemeen, de geactiveerde volumes strategische reserve minstens het behoefteprofiel dekken, wat een teveel aan energie oplevert. Aan de andere kant is het evenmin uitgesloten dat er op bepaalde uren een klein volumetekort ontstaat.

⁵⁸ Zo zal ELIA tijdens het eerste deel van de winterperiode meer 'spaarzamer' omgaan met de activatie van SDR-centrales dan tijdens het tweede deel van de Winterperiode.

⁵⁹ gedeelte "transfer van interne energieblokken"

6.7 Impact op de onevenwichtsprijzen

6.7.1 Inleiding

De Belgische regelzone kent een Structureel Tekort wanneer de productiecapaciteit die nodig is om de verbruiksbehoeften van de zone te dekken (rekening houdend met de invoercapaciteiten, maar exclusief het gereserveerde deel voor de Balancingreserves), niet volstaat. Een dergelijke situatie doet zich voor wanneer een of meerdere marktspelers individueel niet genoeg capaciteit voorzien om de bevoorradingszekerheid van hun eigen portfolio te waarborgen.

In de praktijk betekent een Structureel Tekort in real time een negatief onevenwicht van de positie van de perimeter van de betreffende ARP's en een globaal negatief onevenwicht van de Belgische regelzone.

Het onevenwichtstarief moet in deze situaties voldoende hoog zijn om de ARP's aan te moedigen om niet te rekenen op de tussenkomst van ELIA.

De activatie van de strategische reserve door ELIA na een Economic of een Technical Trigger is een noodzakelijke maar niet voldoende voorwaarde om een specifieke stimulans in werking te zetten in het onevenwichtstarief.

Daarom gebruikt ELIA ook een "real time" indicator om de situatie op het vlak van de bevoorradingszekerheid van het land te beschrijven voor de specifieke behoefte om het onevenwichtstarief te bepalen: de "Structural Shortage Indicator".

De "Structural Shortage Indicator" wordt als positief beschouwd voor kwartier (j) als het onevenwicht van de zone niet weggenomen kan worden door de marge van niet-gecontracteerd opregelvermogen die de ARP's per kwartier ter beschikking van ELIA stellen tijdens de laatste 2 kwartieren (j en j-1).

Door deze indicator alleen in aanmerking te nemen zonder de context van de bevoorradingszekerheid van de zone te bekijken, kunnen we geen onderscheid maken tussen een Structureel Tekort aan productievermogen en een tijdelijk hoog onevenwicht. Wanneer deze indicator echter gecombineerd wordt met een Economic en/of een Technical Trigger, kunnen we de tijdstippen bepalen waarop het onevenwicht van het systeem van die aard is dat de Balancingreserves (die ELIA reserveert met het doel om plotse en tijdelijke onevenwichten die voortvloeien uit voorspellingsfouten en/of defecte installaties te neutraliseren) niet gebruikt worden voor hun hoofddoel maar om de bevoorradingszekerheid van het land te verzekeren.

De combinatie van de activatie van de strategische reserve door een Economic of Technical Trigger en de aanwezigheid van een "Structural Shortage Indicator" zal een gepaste tarifaire stimulans in werking zetten.

Wanneer een SR-eenheid energie injecteert zonder aanwezigheid van een "Structural Shortage Indicator" zullen de onevenwichtstarieven administratief herberekend worden om zoveel mogelijk het tarief te benaderen dat men zou verkregen hebben zonder de energiebijdrage van SR-eenheden. Omwille van de transparantie en om de markt toe te laten de potentiële evolutie van de prijzen te volgen zal deze herberekening gebaseerd worden op de waarden die door de marktspelers gekend zijn.

6.7.2 Regels van toepassing voor de bepaling van bijkomende stimulansen toegepast op het onevenwichtstarief

De "Structural Shortage Indicator" voor een bepaald kwartier (j) is positief indien voor dit kwartier (j) en voor het voorafgaande kwartier (j-1) de gemiddelde SI van elk van deze kwartieren negatief is⁶⁰ en niet opgevangen kan worden door de respectievelijke beschikbare capaciteit voor elk van beide kwartieren in de vorm van Incremental Bids (met andere woorden; $SI < -I_{bids}$ voor kwartier j en j-1).

⁶⁰ Wat aangeeft dat de zone in een negatief onevenwicht verkeert

Deze capaciteit is bepaald en gepubliceerd op de website van ELIA onder de hoofding "available marginal balancing energy prices per volume level", met de volgende link:

<http://www.elia.be/en/grid-data/balancing/available-regulation-capacity>

Op het tijdstip waarop deze regels ingevoerd worden, zijn de gepubliceerde volumes voor Incremental Bids afkomstig van coördineerbare CIPU-eenheden, met uitzondering van niet-gecontracteerde reserves op de pompcentrales. De volumes van Incremental Bids die in aanmerking worden genomen om de "Structural Shortage Indicator" te bepalen zullen de evolutie van de volumes van de Incremental Bids volgen die gepubliceerd worden.

Zo geldt voor elk kwartier (j) waarvoor de twee volgende voorwaarden vervuld zijn:

1. Voorwaarde 1: de activatie van ten minste één SR-eenheid (SGR of SDR) na de vaststelling van een risico op "Structureel Zonetekort" door een Economic of Technical Trigger⁶¹ is lopend en bevindt zich in het interval begrensd door de volgende kwartieren inclusief:

1. het 1e kwartier van de "te dekken periode"⁶² ;
2. het kwartier dat voorafgaat aan het kwartier dat de dispatching van ELIA aan de SR-eenheid aanduidt als het tijdstip van beëindiging van de activatie⁶³.

2. Voorwaarde 2: De "Structural Shortage indicator" is positief.

enkel voor deze kwartieren, en overeenkomstig de beslissing van de CREG (A) 141016-CDC-1381 van 16 oktober 2014⁶⁴, wordt het positieve (POSj) en negatieve (NEGj) onevenwichtstarief vastgelegd op een forfaitair bedrag gelijk aan € 4500/MWh.

Voor elk ander kwartier (i)

- waarvoor Voorwaarde 1 vervuld is maar niet Voorwaarde 2, of
- waarvoor **SRV_i** strikt positief is⁶⁵,

zullen de onevenwichtstarieven administratief herberekend worden. Deze herberekening wordt gebaseerd op de prijs die op de website van ELIA wordt aangegeven, meer bepaald in de informatie over de prijscurves per activeerbaar vermogensniveau, zoals beschreven in de Balancingregels, onder de hoofding "available marginal balancing energy prices per volume level", die kan worden geraadpleegd via de volgende link:

<http://www.elia.be/en/grid-data/balancing/available-regulation-capacity>

⁶¹ Gevallen waarin de strategische reserve geactiveerd wordt voor tests of situaties om te vermijden dat een afschakelplan ingezet moet worden zoals vermeld in de § Inleiding, waarin het duidelijk is dat deze activatie niet verbonden is met een "Risico op Structureel Zonetekort" zoals congestie van of spanning op het net, hebben geen invloed op de verschijning van de onevenwichtsprijs van € 4500/MWh.

⁶² Waarvan sprake is in §6.4.2 en §6.4.4

⁶³ Met andere woorden: de periode die de SGR-centrale/SDR-eenheid nodig heeft om terug te keren naar de initiële toestand zal niet worden opgenomen in voorwaarde 1 zoals hierboven beschreven. Een voorbeeld: als dispatching om XX.17 u de geactiveerde SGR-centrale/SDR-eenheid opdraagt de activatie te beëindigen vanaf XX.30 u, zal voorwaarde 1 zoals hierboven beschreven niet meer van toepassing zijn vanaf XX.30 u. Als dispatching opdracht geeft om de activatie te beëindigen vanaf XX.20 u, zal voorwaarde 1 zoals hierboven beschreven niet meer van toepassing zijn vanaf XX.15 u.

⁶⁴ Beslissing betreffende het voorstel van de wijze van toepassing van het tarief voor het handhaven en herstellen van het individueel evenwicht van de toegangsverantwoordelijken.

⁶⁵ Dit omvat testsituaties of situaties waarbij een afschakelplan vermeden wordt zoals vermeld in de § "Inleiding", waarin het duidelijk is dat deze activatie niet verbonden is met een "risico op Structureel Zonetekort", en voor de "Warm up" periodes en de periodes waarin wordt teruggekeerd naar een initiële situatie volgend op een activatie.

Zo zal voor elk kwartier (i) dat hierboven beschreven wordt, de prijs voor het positieve (**POS_i**) en negatieve (**NEG_i**) onevenwicht gelijk zijn aan de waarde van de prijs vermeld in deze tabel als de maximale prijs die bereikt kan worden voor het regelvermogenbereik waarbinnen de **NRV_i** zich bevindt.

7 Transparantie / Informatie aan de markt

Een reeks publicaties zal op de website van ELIA worden ter beschikking gesteld om voldoende transparantie omtrent het mechanisme voor de strategische reserve dat in werking werd gesteld, te waarborgen en de verschillende marktspelers een aantal duidelijke en relevante informatie te bezorgen over de impact die een activatie van de strategische reserve heeft op de regelzone en op de onevenwichtstarieven.

Zo zal ELIA informatie publiceren over de geactiveerde volumes van strategische reserve die een invloed hebben op de positie van de regelzone en over de twee voorwaarden die het onevenwichtstarief kunnen beïnvloeden.

7.1 Gegevens over de injectie van energie in de regelzone door Eenheden van de strategische reserve

ELIA zal aan de marktspelers⁶⁶ de gegevens bezorgen over de aanvragen voor activatie (notificatie, activatie, beëindiging) van de strategische reserve en over hun impact op de indicatoren die de prijszetting bepalen voor de compensatie van de kwartuurneevenwichten.

Deze gegevens zullen de bestaande publicaties aanvullen die beschreven worden in de Balancingregels en geraadpleegd kunnen worden onder de hoofdingen "using regulation capacity" en "imbalance prices" via de volgende links:

<http://www.elia.be/en/grid-data/balancing/using-regulation-capacity>

<http://www.elia.be/en/grid-data/balancing/imbalance-prices>

Voor elk kwartier (j) waarin de strategische reserve geactiveerd wordt ($SR_j \geq 0$):

- zal het volume strategische reserve dat geïnjecteerd wordt in de Belgische regelzone **SRV_{BCAJ}** gepubliceerd worden in een eigen kolom in de bovenvermelde tabel "using regulation capacity".
- Een andere kolom zal de prijzen POS_j en NEG_j bevatten, die berekend worden volgens de regels uitgelegd in § 6.7
- Een expliciet signaal dat aangeeft dat ten minste één SR-eenheid geactiveerd is en dat de activatie zich tussen het 1e kwartier van de "te dekken periode"⁶⁷ en de aanvraag tot stopzetting van dispatching bevindt en zo overeenkomt met de eerste vereiste voorwaarde voor de toepassing van een onevenwichtstarief van € 4500/MWh.

7.2 Algemene informatie over de werking van de strategische reserve

Dit document, de Procedure voor Aanleg en de notulen van de verschillende bijeenkomsten van de TF iSR die ELIA organiseert als raadplegingsplatforms voor

⁶⁶ In real time + 15 minuten in niet-gevalideerde vorm en in maand + 15 dagen in gevalideerde vorm

⁶⁷ Waarvan sprake is in §6.4.2 en §6.4.4

de inwerkingstelling, de wijzigingen van de regels voor de aanleg , de producten SDR, SGR en de werkingsregels, worden gepubliceerd op de website van ELIA.

8 Monitoring

In dit gedeelte worden de verschillende types monitoring vermeld die ELIA voorstelt aan de CREG. Die zullen de types van monitoring die al beschreven zijn in de Balancingregels aanvullen en/of vervolledigen.

Gezien het mechanisme van de strategische reserve tamelijk nieuw is, is het niet uitgesloten dat ELIA, op vraag van de CREG of op eigen initiatief, ad hoc bijkomende analyses zal leveren.

Indicatoren over het gebruik van de strategische reserve worden opgenomen in het specifieke monitoringrapport over de strategische reserve dat ELIA maandelijks naar de CREG stuurt. In het bijzonder de volgende elementen worden opgenomen in de opvolging:

- het strategische reservevermogen dat beschikbaar is per type (SGR/SDR)
- De monitoring van de geactiveerde volumes waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de volumes die worden geleverd op Belpex SRM en de volumes die worden geïnjecteerd in de Belgische regelzone, alsook tussen de types van reserve (SGR/SDR) binnen de geactiveerde volumes

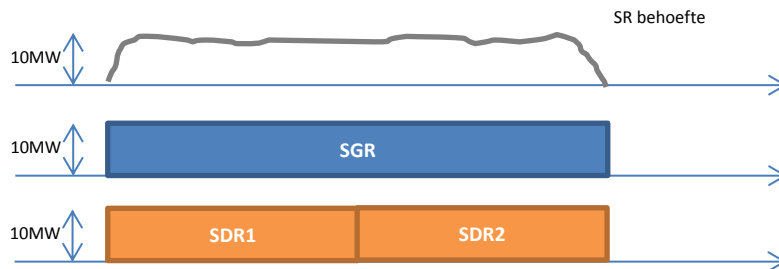
De kwartiergegevens met betrekking tot de geactiveerde volumes en de bijhorende onevenwichtstarieven tijdens de betreffende kwartieren worden eveneens aan de CREG bezorgd wanneer maandelijks de kwartierinformatie aan de CREG wordt gestuurd.

Bijlage: Equivalentiefactor toegepast voor SDR

De equivalentiefactor ("EF") laat toe om rekening te houden met de beperkingen van SDR en een "equivalent volume" te berekenen voor elke SDR offerte zodat de SDR offertes op dezelfde vergelijkingsbasis in concurrentie kunnen worden geplaatst met de SGR offertes. 1MW SDR wordt bijgevolg beschouwd als equivalent aan 1MW*EF strategische reserve.

Zoals beschreven in §5.2.3 en 5.3.3, is de SGR reserve gekalibreerd zodanig dat ze gebruikt kan worden in zelfs de meest extreme situaties waar een hoog aantal activaties van SR noodzakelijk is, dit in tegenstelling tot de SDR reserve die gekalibreerd is op het vormen van een compromis tussen aan de ene kant de behoeften van het systeem en aan de andere kant, de mogelijkheden van een reductie van de afname (vaak gekoppeld aan industriële vereisten).

Van nature uit is voor SDR "alleen" een groter volume aan gecontracteerde SR nodig in vergelijking met SGR om de noden aan strategische reserve te dekken, vanaf een bepaalde grenswaarde. In het theoretische voorbeeld waar het nodig is om gedurende 260 uren beroep te doen op 10MW strategische reserve, zou ELIA, om deze behoefte te dekken, beroep moeten doen op ofwel een SGR contract van 10MW (dat gedurende 260 uren geactiveerd kan worden) ofwel op twee SDR contracten van elk 10MW aangezien deze contracten niet gedurende meer dan 130 uren geactiveerd kunnen worden.

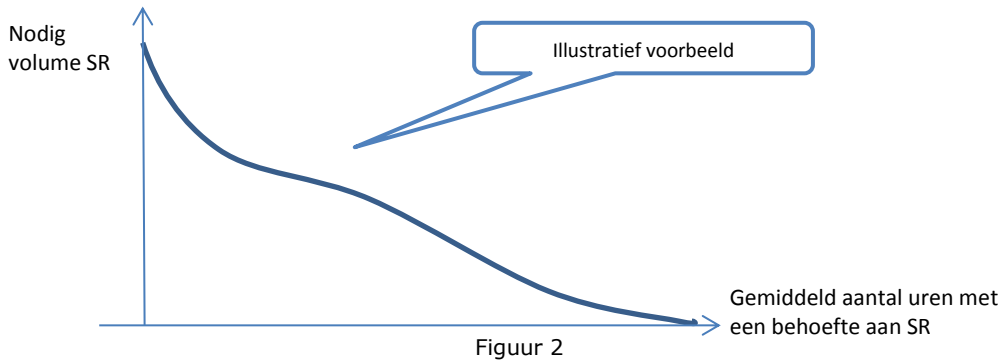
Figuur 1

In dit voorbeeld, is er dus twee keer meer SDR nodig dan SGR om dezelfde behoefte te dekken. Hetzelfde principe is van toepassing om ook rekening te houden met de duur van elke activatie en de frequentie van de activaties (aangezien de activatievoorwaarden van SDR beperkingen opleggen met betrekking tot de duur van elke activatie en het aantal activaties).

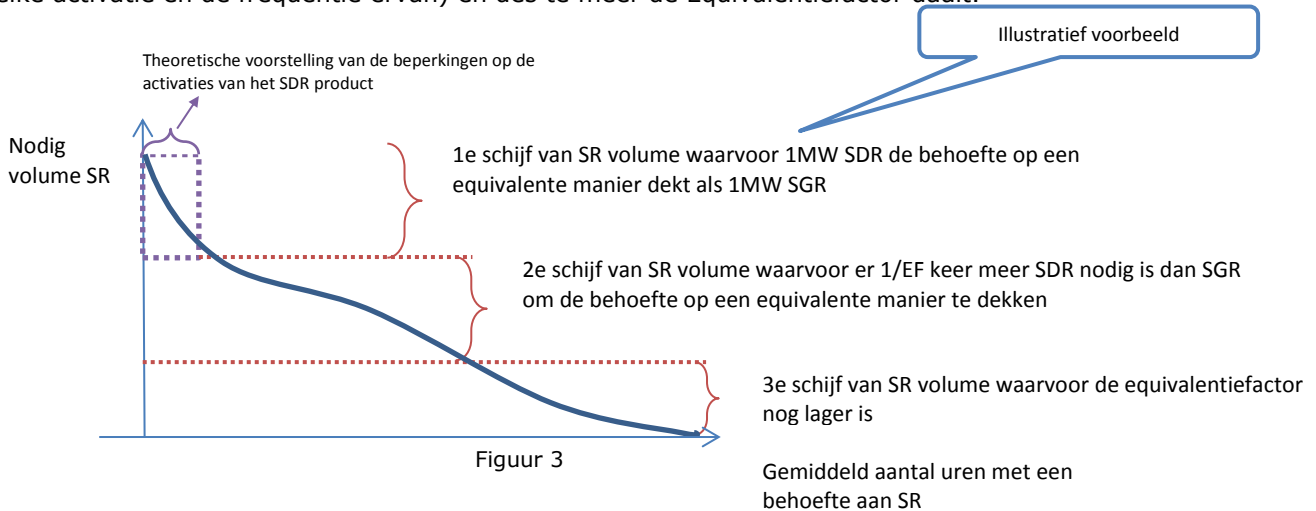
Het nodige volume strategische reserve (dit is de hoogte van het behoefteprofiel zoals hieronder geïllustreerd) is echter niet constant gedurende alle uren met een nood aan strategische reserve. Met andere woorden, voor een groot aantal activaties van strategische reserve gedurende een bepaalde Winterperiode, zal het niet nodig zijn om het volledige aan te leggen volume strategische reserve voor die Winterperiode, zoals bepaald door de Minister in overeenstemming met Artikel 7quater van de Elektriciteitswet, volledig te activeren.

Het profiel van het nodige volume strategische reserve in functie van het gemiddelde aantal uren met een behoefte aan strategische reserve⁶⁸ heeft ongeveer een driehoekvormig profiel:

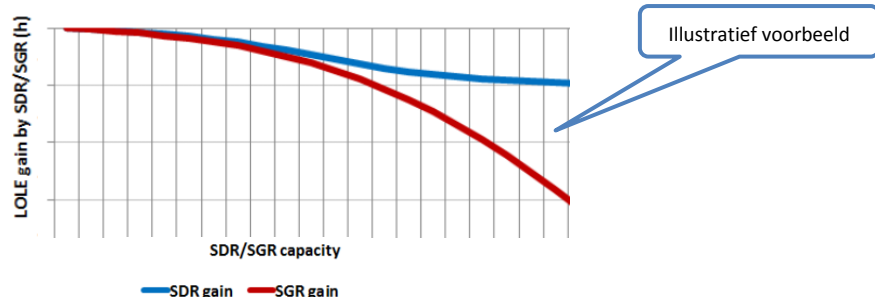
⁶⁸ In overeenstemming met het volume bepaald door de Minister

Een volume van SDR reserve is equivalent met hetzelfde volume van SGR reserve voor zover de behoefte aan strategische reserve zich binnen de beperkingen van het SDR contract, zoals beschreven in §5.3.3, bevindt of met andere woorden voor de top van het profiel geïllustreerd op figuur 2. Op die manier dekken SDR en SGR voor een gedeelte van het nodige volume, de behoefte op een equivalente manier en zal de Equivalentiefactor bijgevolg gelijk zijn aan 1. Voor het overige aan te leggen volume strategische reserve, is er meer SDR nodig dan SGR om de behoefte op een equivalente manier te dekken. Des te meer het volume stijgt (vertrekkende van de top van het driehoekig profiel tot aan de basis), des te meer het aantal uren met een behoefte aan SR stijgt (alsook de duur van elke activatie en de frequentie ervan) en des te meer de Equivalentiefactor daalt.

De Equivalentiefactor is berekend als de verhouding tussen aan de ene kant de reductie van het gemiddeld aantal uren LOLE (= LOLE gain) dat een bepaald volume X van SDR teweeg brengt en aan de andere kant de LOLE gain als dat volume X vervuld zou zijn door SGR, en dit door X te laten variëren tussen 0 en het totale nodige volume strategische reserve.

De Equivalentiefactor is berekend per schijf van 300MW SDR. De EF wordt voorafgaand aan de selectie van de offertes toegepast, op het volume van elke ontvangen SDR offerte op basis van zijn relatieve positie in de rangschikking op basis van een economische merit order.

In de praktijk, worden de SDR offertes eerst gerangschikt op basis van de prijs in stijgende lijn. Voor elke schijf van gecumuleerd SDR volume van de ontvangen offertes, is er een verschillende Equivalentiefactor toegewezen. Een offerte waarvan de relatieve positie in de rangschikking zich in een bepaalde schijf bevindt, krijgt de Equivalentiefactor overeenstemmend met die schijf toegewezen. Op die manier wordt de eerste Equivalentiefactor (de hoogste) toegewezen aan de offertes met de laagste prijs (overeenstemmend met de eerste schijf) en zo verder. De volgende stappen zullen genomen worden, in de aangegeven volgorde, om het equivalente volume van elke offerte te bepalen:

- 1) de SDR-offertes worden gesorteerd in stijgende volgorde van hun eenheidskostprijs (TCU).
- 2) Het gecumuleerde SDR-volume dat uit deze rangschikking voortvloeit, wordt gelinkt aan elke offerte.
- 3) De equivalentiefactor wordt bepaald voor elke offerte op basis van zijn rangschikking (het gecumuleerde SDR-volume gelinkt aan de offerte) en de positie van het gelinkte gecumuleerde SDR-volume in de tabel met de equivalentiefactoren zoals vermeld in tabel nr. 2 van sectie 5.4.
- 4) Een equivalent volume wordt berekend voor elke offerte door het geboden volume te vermenigvuldigen met de respectieve equivalentiefactor.

Toepassing van deze 4 stappen op de 20 volgende fictieve offertes hieronder:

Op deze manier, komt offerte nr. 3 met een totale kost van 783k€ voor een volume van 54MW overeen met een gecumuleerd volume van 328MW dat overeenkomt met de tweede rij in tabel nr. 2 van sectie 5.3.4 ("300 MW < SDR ≤ 600 MW") wat overeenkomt met een equivalentiefactor van 0,820. Het equivalente volume van deze offerte is dus (0,82*54) 44,28MW.

Het equivalente volume van deze offerte alsook zijn totale kost zullen gebruikt worden in de optimalisatie beschreven in sectie 5.3.4.

Offerte nr.	TC [k€]	Geboden volume [MW]	TCU [€/MW/h]	Gecumuleerd geboden volume [MW]	Equivalentiefactor	Equivalent volume [MW]
1	466	250	0,51	250	1	250
2	274	24	3,15	274	1	24
3	783	54	4,00	328	0,820	44,28
4	236	13	5,01	341	0,820	10,66
5	299	15	5,50	356	0,820	12,3
6	435	20	6,00	376	0,820	16,40
7	1248	53	6,50	429	0,820	43,46
8	381	15	7,01	444	0,820	12,3
9	1276	44	8,00	488	0,820	36,08
10	2218	72	8,50	560	0,820	59,04
11	997	32	8,60	592	0,820	26,24
12	2743	87	8,70	679	0,802	69,774
13	2073	65	8,80	744	0,802	52,13
14	783	24	9,00	768	0,802	19,248
15	934	28	9,20	796	0,802	22,456

16	1957	54	10,00	850	0,802	43,308
17	2306	63	10,10	913	0,758	47,754
18	850	23	10,20	936	0,758	17,434
19	1941	52	10,30	988	0,758	39,416
20	3015	80	10,40	1068	0,758	60,64

Zodra het equivalente volume van elke SDR-offerte berekend is, dienen deze offertes mee met de SGR-offertes zoals toegelicht in §5.4.